SPIŠSKOBELIANSKY SPRAVODAJ 5

17. ročník I www.spisskabela.sk I máj 2019

• Na mieste, kde stál rodný dom svetoznámeho maliara Ladislava Mednyánszkeho, 4. mája 2019 odhalil starosta Beckova Daniel Hladký a primátor Spišskej Belej Jozef Kuna pamätnú tabuľu pripomínajúcu tohto beckovského rodáka spätého s oboma lokalitami na Slovensku. Stalo sa tak pri príležitosti spomienky na 100-té výročie úmrtia L. Mednyánszkeho.

• Masívny kamenný blok sa pravdepodobne v noci na 23. apríla 2019 zosunul sponad vysokohorskej chaty Plesnivec na prístupovú cestu k chate. Skala si prerazila cestu lesom až k vodopádom, poškodila stromy mimo turistického chodníka a čiastočne tiež žlto značkovaný turistický chodník. Prevádzka chaty Plesnivec sa tým však neobmedzila.

• 7. mája 2019 - deň pred 74. výročím oficiálneho ukončenia krvavých bojov 2. svetovej vojny v Európe - sme si spomienkovou slávnosťou pri hrobe neznámeho vojaka na spišskobelianskom cintoríne uctili všetkých, ktorí v boji proti fašizmu za mier a našu slobodu dali to najcennejšie – svoje životy.

• 28. apríla 2019 s bilanciou - žiadna prehra, iba jedna remíza - zavŕšil svoje víťazné ťaženie v Slovenskej hokejbalovej lige MŠK Spišská Belá v kategórii U14. Hráčom i celému organizačnému tímu srdečne gratulujeme k majstrovskému titulu v ročníku 2018/2019!

• Sezóna na cyklotrase Spišská Belá - Kežmarok je oficiálne otvorená. 27. apríla 2019 sa za účasti primátora nášho mesta Jozefa Kunu na Belianskom rybníku stretli priaznivci cyklistiky, aby cyklotúrou zo Spišskej Belej do Kežmarku odštartovali prvé jarné kilometre na dobudovanej trase medzi oboma mestami, ktorá vedie parkom Kaštieľa Strážky.

• Pripraviť sa na 48-hodinovú sebestačnosť pri prípadnom zásahu v nepredvídateľnej živelnej pohrome či inej život ohrozujúcej udalosti, to bolo v dňoch 4.-8. mája 2019 cieľom medzinárodného cvičenia DHZ Spišská Belá a Ľubica a Asociácie samaritánov SR, ktorá mala vo svojom tíme aj zástupcov z Nemecka a Rakúska.

• Rekordných 2 700 sadeníc stromčekov sa podarilo vysadiť dobrovoľníkom v mestských lesoch počas dobrovoľníckej akcie 10.-11. mája 2019 *Zasaď si svoj strom*. Sledovať, ako sa stromčekom bukov a jedlí darí, môžu veľkí i malí účastníci už 4. ročníka podujatia v lokalite Čierny potok.

• Najkrajšie vyznania lásky detí svojim mamám zazneli v nedeľu 12. mája 2019 na oslavách Dňa matiek v kinosále mesta. Úctu a rešpekt materstvu v príhovore vyjadril aj primátor Jozef Kuna.

Viac aktuálnych informácií a článkov nájdete na webe *www.spisskabela.sk*

Zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Spišskej Belej zo dňa 25.4.2019

• **Mestské zastupiteľstvo v Spišskej Belej (ďalej len MsZ) sa na svojom zasadnutí dňa 25. apríla 2019 venovalo aj týmto témam:**

Odročenie schválenia VZN č. 5/2019 – Územný plán mesta Spišská Belá

• **MsZ odročilo schválenie** Všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 5/2019, ktorým sa mení a dopĺňa VZN mesta Spišská Belá č. 9/2008 v znení VZN č. 1/2014 a č. 1/2017, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu mesta Spišská Belá na budúce rokovanie MsZ.

Hospodárenie mesta za rok 2018

• **Poslanci prerokovali a schválili** bez výhrad výsledok hospodárenia mesta Spišská Belá za rok 2018 ako aj Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2018. **Schodok** rozpočtového hospodárenia mesta Spišská Belá za rok 2018 **vo výške 164 440,94 eur** zistený podľa ustanovení § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov **upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a iné účelovo určené prostriedky** podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. **v sume 162 296,65 eur, celkom vo výške 326 737,50 eur**.

Poslanci vzali na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu Mesta Spišská Belá za rok 2018 a Správu nezávislého audítora o overení účtovnej závierky Mesta Spišská Belá 2018.

Druhá zmena rozpočtu mesta pre rok 2019

• **MsZ schválilo** návrh na druhú zmenu rozpočtu mesta na rok 2019 rozpočtovým opatrením č. 2/2019 a zároveň schválilo použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu mesta do rozpočtu mesta na investičné akcie vo výške 70 809 eur. Použitie rezervného fondu je zverejnené na *www.spisskabela.sk*.

Pridelenie bytu

• **Poslanci MsZ schválili** pridelenie 1-izbového mestského nájomného bytu na Štefánikovej ulici č.11 v Spišskej Belej žiadateľke Kataríne Danielčákovej, bytom Spišská Belá, Osloboditeľov 39.

Plán investičných a stavebných akcií mesta Spišská Belá pre rok 2019

• **Poslanci schválili** plán investičných a stavebných akcií mesta Spišská Belá pre rok 2019. Zoznam investičných akcií je zverejnený na webovej stránke mesta.

Realizácia aktuálnych investičných akcií v meste Spišská Belá

• **Poslanci vzali na vedomie** informáciu primátora mesta o realizácii aktuálnych investičných akcií v meste Spišská Belá.

Správy hlavného kontrolóra

• **Poslanci vzali na vedomie** informáciu hlavného kontrolóra mesta o priebežne vykonaných kontrolách v roku 2019.

PSK podporí aj subjekty zo Spišskej Belej

Prešovský samosprávny kraj v decembri minulého roka vyhlásil *Výzvu zastupiteľstva PSK na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie pre rok 2019* na financovanie projektov realizovaných v rámci nasledovných programov:

Program 1 „ŠPORT“, ktorého cieľom je rozšíriť a skvalitniť športovú činnosť zlepšením technického stavu a vybavenia športových ihrísk. Tento program podporuje tiež reprezentáciu PSK účasťou na oficiálnych športových podujatiach európskeho a svetového charakteru a usporadúvanie športových podujatí typu šport pre všetkých na území Prešovského kraja.

Program 2 „KULTÚRA“, ktorého cieľom je príprava dokumentácie a realizácia projektov na obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu kultúrnych pamiatok, pamätihodností, sakrálnych objektov, kultúrnych objektov a priestranstiev na konanie kultúrnych podujatí, ďalej tiež podpora komunitných centier, podpora prezentácie a využitia kultúrnych pamiatok v súlade s ich pamiatkovými hodnotami. Tento program podporuje tiež festivaly a prehliadky umenia všetkých druhov, vrátane tradičnej kuchyne viažucej sa k regiónu, tvorivých dielní a výstav, sympózií a seminárov, uchovávanie a osvojenie tradičných zručností. Program podporuje tiež edičnú činnosť (vydávanie publikácií, CD nosičov a podobne).

Program 3 „SOCIÁLNE SLUŽBY“, ktorého cieľom je podpora poskytovania kvalitných sociálnych služieb na území PSK neverejnými poskytovateľmi.

Žiadatelia predkladali žiadosti do 15. februára 2019 a dotácie boli po ich posúdení schválené Zastupiteľstvom PSK v apríli 2019 uznesením č. 189/2019.

Podporené subjekty zo Spišskej Belej:

Program 1 „ŠPORT“

ŽIADATEĽ	NÁZOV PROJEKTU
MŠK SLAVOJ Spišská Belá	Vybavenie šatní hokejbalovej haly v Spišskej Belej
Združenie pre rozvoj horskej cyklistiky, Spišská Belá	Obnova značenia cyklotrás
Automotoklub Spišská Belá	33. ročník medzinárodnej automobilovej súťaže „O putovný pohár Slavomila Rusiňáka“
Dobrovoľný hasičský zbor Spišská Belá	Finále regionálnej hasičskej ligy Spiša a 2. ročník nočnej hasičskej ligy o putovný pohár Samuela Webera v Spišskej Belej
Jaskyniarska skupina Spišská Belá	Jaskyniarsky týždeň SSS Belianske Tatry 2019
OZ Jánske blato, Spišská Belá	Jánskej blato 2019
Runners n Roses, Spišská Belá	Goral Run 2019

Program 2 „KULTÚRA“

ŽIADATEĽ	NÁZOV PROJEKTU
OZ Kobalt – kultúrna oblasť alternatívy, Spišská Belá	Audiotechnické vybavenie OZ Kobalt – kultúrna oblasť alternatívy

Program 3 „SOCIÁLNE SLUŽBY“

ŽIADATEĽ	NÁZOV PROJEKTU
Mesto Spišská Belá	Dobudovanie elektroinštalácie podkrovných priestorov nízkoprahového centra Faceclub Spišská Belá

Viac peňazí pôjde v Prešovskom kraji na cesty, do škôl, do sociálnych zariadení

Poslanci Prešovského samosprávneho kraja 13. mája 2019 na svojom 13. zasadnutí Zastupiteľstva PSK **schválili tretiu úpravu rozpočtu**. Bežný **rozpočet navýšili o 662 500 eur, kapitálový rozpočet** upravili o zdroje rezervného fondu v objeme **70 700 eur**. Finančné prostriedky pôjdu na rekonštrukciu ciest a mostov, rekonštrukciu a vybavenie sociálnych a kultúrnych zariadení či škôl.

Krajskí poslanci **hlasovali aj za navýšenie finančných prostriedkov pre Výzvu Predsedu PSK o 100-tisíc eur**. Aktuálne je tak alokovaných v tejto výzve 201-tisíc eur.

Poslanci sa zaoberali tiež návrhmi dofinancovania nadlimitných výdavkov v rámci zníženia energetickej náročnosti budov na SOŠ lesníckej v Prešove, SPŠ v Poprade, SOŠ v Poprade, Strednej zdravotníckej školy v Poprade a SOŠ elektrotechnickej Poprad – Matejovce.

Aj Beckov spomínal na svojho rodáka L. Mednyánszkeho

Za účasti primátora Spišskej Belej Jozefa Kunu a Daniely Kostkovej, poverenej vedením vysunutého pracoviska SNG – Kaštieľ Strážky, sa v sobotu 4. mája 2019 v Beckove – rodnej obci Ladislava Mednyánszkeho – konalo spomienkové podujatie k 100. výročiu úmrtia tohto výtvarníka európskeho formátu.

Slávnostná spomienka sa konala v priestoroch františkánskeho kláštora v Beckove a v susednom parku. Už predpoludním sa pre návštevníkov a pozvaných hostí otvorili kláštorné chodby s nainštalovanými panelmi výstavy o živote a diele L. Mednyánszkeho. V spoločenskej miestnosti bola sprístupnená výstava originálnych diel výtvarníka európskeho formátu (kresby, olejomaľby, akvarely) zo zbierok GMAB v Trenčíne a zo súkromných zbierok.

Po prehliadke výstavy privítal prítomných v kláštornom kostole sv. Jozefa Pestúna p. Felix Mária Z. Žiška, správca kláštora. Po príhovore starostu obce Daniela Hladkého zazneli piesne v podaní Beckovského speváckeho zboru pod vedením Mgr. Anežky Ilavskej a prednáška o tvorbe Ladislava Mednyánszkeho, ktorú odprezentovala PhDr. Danica Lovíšková, bývalá riaditeľka

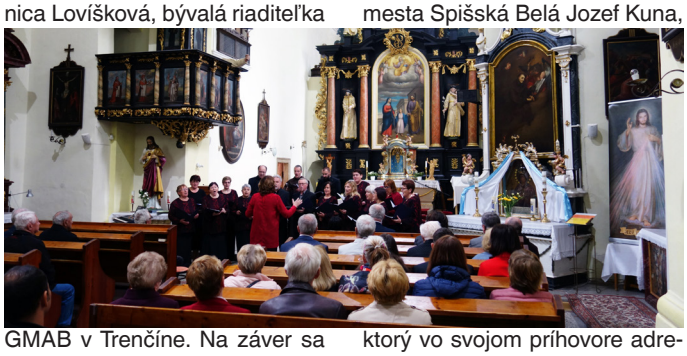

GMAB v Trenčíne. Na záver sa zúčastneným rozprávaním o L. Mednyánszkom a osobnostiach Beckova prihovoril akad. arch. Marián Strieženec, lokálpatriot a obdivovateľ Mednyánszkeho diela.

Podujatie pokračovalo odhalením pamätnej tabule na mieste, kde kedysi stál rodný dom maliara L. Mednyánszkeho. Spomienkový obelisk sa realizoval podľa návrhu akad. arch. M. Striežence. Slávnostný akt odhalenia tabule uskutočnili starosta obce Beckov Daniel Hladký a primátor mesta Spišská Belá Jozef Kuna, ktorý vo svojom príhovore adresovanom domácim Beckovčanom i hosťom, zároveň pozval obyvateľov Beckova a všetkých prítomných na návštevu galérie v Kaštieli v Strážkach, kde je stála expozícia diel Ladislava Mednyánszkeho.

Mesto Spišská Belá teší, že aj obec Beckov sa hlási k odkazu svojho rodáka L. Mednyánszkeho, je naňho a na jeho korene hrdá a pracuje na rozvíjaní tradície odkazu výtvarného majstrovstva tohto umelca nielen v svojej obci, ale aj na podujatiach v našom meste. Dôkazom tohto pozitívneho prístupu je aj nedávna účasť starostu Beckova na spomienkovom večere, ktorý sa konal v deň 100-tého výročia úmrtia L. Mednyánszkeho 17. apríla 2019 v Kaštieli v Strážkach.

Možno teda konštatovať, že aj v Beckove sa 4. mája 2019 uskutočnilo ďalšie dôstojné podujatie, ktorým sme si uctili osobnosť L. Mednyánszkeho – osobnosť spätú tak so svojím rodiskom, ako aj s našou mestskou časťou Strážky. Práve Kaštieľ Strážky je jediným miestom na Slovensku, kde návštevník nájde excelentnú stálu expozíciu Mednyánszkeho tvorby. Otváracie hodiny galérie sú od stredy do nedele vždy od 10-tej hodiny do 17-tej hodiny.

Deň víťazstva nad fašizmom

8. máj nie je len dňom pracovného pokoja. Je to deň, ktorým si štáty starého kontinentu pravidelne pripomínajú ukončenie 2. svetovej vojny v Európe.

Už 74 rokov uplynulo odvtedy, čo 8. mája 1945 kapitulovalo fašistické Nemecko a jeho spojenci. Druhá svetová vojna bola najväčším a najrozsiahlejším ozbrojeným konfliktom v dejinách ľudstva. Zasiahla všetky kontinenty a o život v nej prišli milióny ľudí. Jej obete si v utorok 7. mája na cintoríne v našom meste pripomenuli a uctili členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Spišská

Belá a žiaci našich základných škôl spolu s pánom primátorom Jozefom Kunom. Po zvukoch slovenskej štátnej hymny pán primátor všetkých privítal a odovzdal slovo pani Daniele Línekovej, predsedníčke zväzu, ktorá zúčastneným priblížila priebeh 2. svetovej vojny a nemeckej kapitulácie. Spomienková slávnosť bola spojená s kladením vencov a zapálením sviečok na hrobe neznámeho vojaka.

Nech úcta a pamiatka zostane večná všetkým tým, ktorí obetovali svoje životy v bojoch za mier a slobodu.

Cyklotrasa Spišská Belá-Kežmarok v tejto sezóne oficiálne otvorená

Dňa 27.apríla 2019 sa v spolupráci s vedúcim partnerom projektu Historicko-kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier – 2.etapa EZÚS TATRY v Novom Targu uskutočnilo podujatie Cyklistická túra Spišská Belá – Kežmarok so štartom na parkovisku pri Belianskom rybníku. Toto podujatie bolo zorganizované ako jedno zo záverečných podujatí v rámci realizácie projektu. Mesto Spišská Belá v rámci tohto projektu vy-

budovalo cyklistický chodník od Kežmarku – Kaštieľom Strážky až do Spišskej Belej v celkovej dĺžke cca 2,13 km a cyklistický chodník od parkoviska pri Belianskej jaskyni v Tatranskej Kotline smerom na Ždiar v celkovej dĺžke cca 3km. Týmto podujatím sa pomyslene otvorila cyklistická sezóna v meste Spišská Belá. Aj napriek nepriaznivému počasiu sa podujatie vydarilo a nadšenci cyklistiky si prišli na svoje.

Nad chatou Plesnivec sa odtrhol niekoľkotonový skalný blok

Vysokohorská chata Plesnivec už prežila nejednu veternú víchricu a snehovú lavínu. Keď sa však 23. apríla 2019 ráno chatár vracal na chatu, prekvapil ho masívny kamenný blok, ktorý časom zvetral a skotúľal sa na prístupovú cestu ku chate. Išlo o novú skúsenosť. Našťastie k odtrhu došlo pravdepodobne v noci a nikto nebol zranený. Skala tvorila súčasť Limbovej veže a prerazila si niekoľko sto metrovú cestu lesom až k vodopádom.

Zosuv kamenného bloku poškodil niekoľko stromov mimo turistického chodníka a čiastočne tiež žlto značkovaný turistický chodník. Prevádzku chaty Plesnivec táto skutočnosť ale neobmedzila. Momentálne chatár v spolupráci s Lesmi mesta Spišská Belá, s. r. o. hľadá spôsob presunu mohutného skalného bloku na iné miesto, aby opätovným posunom neohrozil bezpečnosť turistov.

Chata Plesnivec (1290 m) sa nachádza v Belianskych Tatrách v závere Doliny Siedmich prameňov na južnom úbočí ich hlavného hrebeňa, pod bralami Skalných vrát. Je to jediná vysokohorská chata na území Belianskych Tatier. Možno sa k nej dostať z Tatranskej Kotliny, z Kežmarských Žľabov alebo z chaty pri Zelenom plese. Otvorená je celoročne.

Prvá zmienka o chate, ktorá slúžila skôr ako útulňa napr. pre pastierov, je z konca 18. storočia. Až v roku 1932 mesto Spišská Belá prenajalo pozemok Tiborovi Greschovi, členovi Karpatského spolku, ktorý zo starej chatky zriadil turistickú chatu. Slávnostné otvorenie novej chaty bolo v júni 1938. O desať rokov neskôr bola chata znárodnená a turistom slúžila ešte do roku 1953. V roku 1993 dostalo chatu opätovne do vlastníctva mesto Spišská Belá a prenajalo ju jej súčasnému chatárovi Jánovi Matavovi zo Spišskej Belej. Po rozsiahlej rekonštrukcii bola na jeseň v roku 1997 chata skolaudovaná a sprístupnená verejnosti.

Ako s prírodou v meste?

Potrebu vytvárať prírode blízke mestské prostredie si v dobe, keď obyvatelia miest migrujú cez víkendy na vidiek, uvedomuje čoraz viac samospráv. Mesto je často mylne vnímané ako účelová plocha doplnená vegetáciou, ktorá tvorí estetickú kulisu obytných domov a tomu prislúcha aj primeraná starostlivosť. Ľudská prirodzenosť reaguje na zmenu ročných období, na výsadbu drevín, zakladanie trávnikov či realizáciu vodných prvkov v mestách, no aj na asfaltáciu a sústavnú výstavbu v nich.

Mesto Spišská Belá prijalo pozvanie na konferenciu **Príroda v meste**, tematicky zameranú na ochranu biologickej rozmanitosti v mestách. Konferencia sa uskutočnila 29. apríla 2019 vo Zvolene a boli na nej odprezentované inšpiratívne prístupy jednotlivých slovenských miest. Vysvetľovalo sa, ako a prečo je dobré začleniť zvyšky prírodných lokalít do mestského prostredia. Hovorilo sa o význame a hodnotách opeľovačov v mestách, pričom odznelo, že opeľovače zďaleka nie sú len včely, ako to mnohí vnímame. Napríklad na Slovensku žije okrem včely medonosnej ešte ďalších 650 druhov včiel. Vedci odhadujú, že prežitie viac ako 80 % rastlín je priamo závislé na opeľovaní hmyzom. Skúsenosti z výskumu včiel v mestskom prostredí počas zahraničnej stáže v Osle prezentoval počas konferencie študent Technickej univerzity vo Zvolene. Ďalšou zaujímavou prednášanou témou, bola téma: *„Mestá ako zóny bez pesticídov“*, pričom prednáška obsahovala aj praktické tipy a skúsenosti z premeny niektorých slovenských miest. Prítomní sa tiež dozvedeli, prečo patria ovocné dreviny do mesta a ako sa zakladajú mestské sady. K dôležitým prezentáciám pre mestá z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti drevín patrila prednáška arboristu o správnom ošetrovaní drevín. V dobe postupujúcej rekonštrukcie bytových domov aktuálne zaznela aj téma ochrany netopierov v budovách.

Interpretovaná bola tiež prekvapivá, alternatívna a progresívna myšlienka pod názvom: *„Záhrada spomienok“*, ktorá sa venovala prírodnému pohrebníctvu s úctou k prírode i k ľuďom.

Program konferencie ďalej pokračoval diskusiami pri okrúhlych stoloch s prednášajúcimi a exkurziou v teréne. Prírodné prvky, parky, lesy, záhrady, cintoríny, otvorené priestranstvá či dokonca budovy a ich strechy poskytujú veľkú rôznorodosť a vytvárajú unikátne prostredie pre rozličné rastlinné a živočíšne druhy. Zároveň tu rozličné druhy nachádzajú viac potravy, alebo nie sú v takej miere ohrozované predátormi ako v prírodnej krajine. Je preto dôležité upriamiť pozornosť na ochranu krehkej rovnováhy života v meste. Pestrejšie prostredie je samozrejme pre život aj zdravšie.

Spišskej Belej bol udelený certifikát za úsporu emisií skleníkových plynov

Tým, že triedime odpad, menej sa ho potom musí uskladniť na skládke. Vzhľadom na to, že **skládky odpadov** s produkciou metánu a oxidu uhličitého **patria** (popri spaľovaní fosílnych palív, poľnohospodárstve a pod.) **k hlavným zdrojom skleníkových plynov** z ľudskej činnosti, menej odpadu na skládke má aj tento pozitívny dopad.

Organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI-PAK, a. s., udelila mestu Spišská Belá certifikát za rok 2018 za to, že sme **množstvom triedeného zberu** komunálneho odpadu v objeme takmer **270 ton** prispeli **k celkovej úspore emisií skleníkových plynov** v množstve **viac ako 59 000 ton oxidu uhličitého**. Pre lepšiu predstavu: priemerný Slovák vyprodukuje viac ako 6 ton oxidu uhličitého ročne. **Úspora emisií zo strany nášho mesta teda predstavuje ročnú produkciu takmer 9 900 Slovákov**. Iný príklad pre porovnanie: množstvo skleníkových plynov, ktoré sme ušetrili, by vyprodukovalo priemerné osobné auto, ak by 5 480-krát obišlo zemeguľu.

Certifikát

za rok 2018

Množstvom triedeného zberu komunálneho odpadu v objeme

269 680 kg

prispelo mesto/obec

Spišská Belá

IČO: 00326518

k celkovej úspore emisií skleníkových plynov systému zberu, zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI - PAK

59 263 667 kg CO_2

v Bratislave 28. 2. 2019

ENVI-PAK

Mgr. Hana Nováková MBA

Uvedomujeme si, že množstvo vytriedeného odpadu sa bude zvyšovať len vďaka obyvateľom mesta, ktorí budú k triedeniu pristupovať zodpovedne. Veríme, že v nasledujúcom období sa nám spoločnými silami bude dariť zvyšovať vytriedené množstvá odpadu.

Stavebné a investičné plány v roku 2019

Poslanci Mestského zastupiteľstva mesta Spišská Belá každoročne schvaľujú, okrem iného, aj dokument s názvom ***Plán stavebných a investičných aktivít mesta***. Niektoré z akcií, ktoré sa v danom roku z rôznych dôvodov nerealizovali, prechádzajú zväčša do plánu na realizáciu v ďalšom kalendárnom roku. Uznesením č. 84/2019 zo dňa 25.4.2019 bol mestským zastupiteľstvom schválený tohtoročný plán.

Vedenie mesta Spišská Belá však už počas prvých mesiacov tohto kalendárneho roku zabezpečilo realizáciu niektorých stavebných a investičných aktivít. V podkrovných priestoroch zadnej budovy Základnej školy M. R. Štefánika na Štefánikovej ulici č. 19 prebehli stavebné práce na vytvorenie odborných učební a menších kabinetov. Čaká sa už len na dokončenie elektroinštalácie a dovybavenie priestorov zariadením. Priebežne pokračujú aj práce na dokončení prístavby telocvične tejto základnej školy. V pláne je tiež formou materiálno-technického vybavenia zmodernizovať odborné učebne pre žiakov aj v ZŠ J. M. Petzvala.

Pred dokončením sú v tomto období aj stavebné úpravy v parku pri evanjelickom kostole. Od konca minulého roka tam prebiehali rekonštrukčné práce v súvislosti s umiestnením sochy M. R. Štefánika. Vybudované bolo prístupové schodisko pri podstavci sochy, ktorej slávnostné odhalenie je naplánované počas *Dní mesta* 31. mája 2019. Dokončiť je potrebné už len verejné osvetlenie, ukončiť terénne úpravy a osadiť samotnú sochu.

Mesto Spišská Belá má v tomto roku v pláne modernizovať poškodený povrch chodníkov na Krátkej, Mierovej a Novomeského ulici. Dôjde aj k príprave podložia pre dobudovanie chodníka v novej časti cintorína, vrátane uloženia obrubníkov. Dobudujú sa chýbajúce úseky cyklotrás na úseku Spišská Belá (Strážky) – Spišská Belá (okolo závodu spoločnosti Baliarne obchodu, a. s., Poprad) v dĺžke približne 2 km a na úseku Spišská Belá – k. ú. Slovenská Ves v dĺžke 1,5 km.

V podkrovných priestoroch nízkoprahového centra Face club sa dobuduje elektorinštalácia. V tomto roku sa dokončí aj výstavba rozostavanej budovy Denného centra v Strážkach. Popri výstavbe Komunitného centra sa pripraví aj zriadenie mestskej komunitnej záhrady na Tatranskej ulici (pri bývalej kolkárni), vrátane detského ihriska, oddychových miest a verejnej zelene.

Z ostatných akcií dôjde napr. k prístavbe a prestavbe Materskej školy na Mierovej ulici (v zadnej časti) z dôvodu rozšírenia kapacity a k vybudovaniu detského ihriska pri elokovanom pracovisku Materskej školy na Letnej ulici, kde sa osadia hojdačky, preliezky, kolotoč pre potreby škôlkarov z materiálu antivandal.

Prebiehajúce zemné práce v meste

Na Mierovej ulici v súčasnosti prebiehajú zemné práce, ktoré realizuje a zodpovedá za ne firma HGdata, s. r. o. Zemné práce súvisia s realizáciu líniovej stavby „Optická sieť HGdata, Spišská Belá – dátové telekomunikačné rozvody a miestne komunikačné siete“ a sú realizované použitím modernej technológie riadeného mikrotunelovania. Táto technológia umožňuje realizovať ,,vrty”, ak sú na to vhodné podmienky, až do dĺžky viac ako 200 m, a tým sa výrazne práca urýchľuje a zároveň dochádza k minimalizovaniu vplyvu na životné prostredie.

V priebehu marca a apríla došlo k budovaniu vnútorných rozvodov na Mierovej ulici č. 1-11, kde má spoločnosť už dnes spustené služby na optickej FTTH sieti. V týchto objektoch je dostupné najrýchlejšie internetové pripojenie na slovenskom trhu 1Gbps, digitálna TV s viac ako 200 kanálmi, bezplatným TV archívom, video požičovňou, TV do mobilu, tabletu, PC. Spoločnosť HGdata, s. r. o. umožňuje aj odkúpenie

viazanosti od predchádzajúceho poskytovateľa telekomunikačných služieb a možnosť využívať moderné služby ihneď.

Do konca mája sa predpokladá spustenie služieb pre bytové domy a priľahlé rodinné domy na celej Mierovej ulici a Ulici 1. mája. Počas mája prebiehali zemné práce na Družstevnej ulici a následne dôjde k budovaniu vnútorných rozvodov bytových domov. Služby pre všetky uvedené ulice a niektoré rodinné domy na týchto uliciach sa plánujú spustiť najneskôr do konca júna 2019.

Na Mierovej ulici sa realizovali výkopové práce zo zadnej strany bloku bytových domov a následne sa bude realizoval mikrotunel popod cestu 1. triedy I/66 (KK-SL) tak, aby sa spoločnosť s technológiou dostala na Družstevnú ulicu.

Tento rok je v pláne zrealizovať optickú sieť pre ulice: Mierová, 1. mája a Družstevná. Prípadná ďalšia realizácia rozvodov v rámci tohto roku bude v súlade s časovým harmonogramom a investičným zámerom (nové verejné osvetlenie, úprava chodníkov – napr. dokončenie Zimnej ul. a L. Novomeského a pod.) mesta Spišská Belá alebo inej spoločnosti, ktorá by mala v pláne realizovať líniové stavby v našom meste.

Výsledky volieb do Európskeho parlamentu

V sobotu 25. mája sa na Slovensku konali voľby do Európskeho parlamentu. Volebná účasť v SR dosiahla 22,74 %. V Spišskej Belej bola volebná účasť na úrovni 18,68 %.

Novými europoslancami za Slovensko sa stali:

- **PS a Spolu (4 mandáty):** Michal Šimečka, Vladimír Bilčík, Martin Hojsík, Michal Wiezik
- **Smer (3):** Monika Beňová, Miroslav Číž, Robert Hajšel
- **ĽSNS (2):** Milan Uhrík, Miroslav Radačovský
- **KDH (2):** Ivan Štefanec, Miriam Lexmann
- **SaS (2):** Lucia Ďuriš Nicholsonová, Eugen Jurzyca
- **OĽaNO (1):** Peter Pollák

(Miriam Lexmann sa mandátu ujme až po vystúpení Veľkej Británie z EÚ).

Výsledky Spišská Belá	Výsledky Slovensko
1. KDH (24,33%)	1. Koalícia Progresívne Slovensko/Spolu (20,11%)
2. ĽSNS (15,47%)	2. Smer (15,72%)
3. Koalícia Progresívne Slovensko a Spolu (14,72%)	3. ĽSNS (12,07%)
4. Smer (12,8%)	4. KDH (9,69%)
5. SaS (9,39%)	5. SaS (9,62%)
6. Kresťanská únia (5,33%)	6. OĽaNO (5,25%)

Zaujímavé rozprávanie o lese deťom 4.ročníka v ZŠ M. R. Štefánika priblížil na besede lesník Daniel Pješčák. Rorozprával o prírode, o ľuďoch, ktorí navštevujú lesy, o tom, ako sa správajú zvieratá, kedy sú agresívne a kedy vedia zaútočiť na človeka a ako sa vtedy správať. Beseda bola doplnená rôznymi aktivitami, nie nadarmo sa hovorí: „Do lesa sa chodí so zatvorenými ústami, s otvorenými očami a s otvoreným srdcom."

Mgr. Ľ. Lešundáková a Mgr. B. Gotzmannová, ZŠ M. R. Štefánika

Vyhradené parkovanie pri ZŠ J. M. Petzvala a pri ZOS v Strážkach

Na žiadosť vedenia Základnej školy J. M. Petzvala a na žiadosť Zariadenia opatrovateľskej služby v Strážkach pribudlo na parkoviskách pri predmetných inštitúciách nové dopravné značenie. Päť boxov na parkovanie je pri ZŠ J. M. Petzvala vyhradených v dňoch školského vyučovania (v čase 8.00 – 16.00 hod.) pre potreby školy. Štyri boxy na parkovanie sú pri Zariadení opatrovateľskej služby vyhradené pre potreby ZOS v Strážkach.

Predmetné parkoviská boli celodenne obsadené aj automobilmi obyvateľov neďalekých bytových domov. Vzhľadom na to, že vznesené požiadavky boli

opodstatnené, o osadení trvalého dopravného značenia IP 16 – vyhradené parkovisko s dodatkovou tabuľou E13, rozhodol cestný správny orgán.

Upozorňujeme vodičov na to, že dopravná značka IP 16 označuje určené (vyhradené) parkovisko, kde je zastavenie a státie dovolené len pre určité vozidlo. Okrem času, v ktorom je parkovisko vyhradené, môžu na takto označenom parkovisku zastaviť a stáť aj vodiči iných vozidiel, ak to nie je zakázané. Žiadame o rešpektovanie obmedzenia statickej dopravy na uvedených lokalitách a ďakujeme za porozumenie.

Dobrovoľníci vysadili za dva dni rekordný počet stromčekov

Začiatok mája je v našom meste už tradične spojený s výsadbou stromčekov dobrovoľníkmi v mestských lesoch. Tomuto podujatiu tento rok predchádzal zážitkový program ***S lesníkom do lesa***, ktorý pripravili Lesy Mesta Spišská Belá, s. r. o. Edukatívne stretnutie detí z prvého stupňa našich základných škôl s lesnými pedagógmi z Národného lesníckeho centra vo Zvolene sa uskutočnilo 9. mája 2019 v lesnej škôlke Fľak. Aktivity lesnej pedagogiky preverili vedomosti žiakov o živej a neživej prírode, tvorili lesnú mandalku zo semienok lesných drevín, v lesnej škôlke si vysiali semienko smrekovca a naučili sa rozpoznať naše ihličnaté dreviny.

Najväčším zážitkom boli praktické ukážky prác v lese. Zaujala ukážka práce koňa v lese pri približovaní dreva a deti si navyše samé dobrovoľne vyskúšali, o akú náročnú prácu ide – v skupinkách ťahali kratšie kmene. Na záver aktivít Dominik Matava zo Spišskej Belej predstavil prácu zberača šišiek v korunách stromov. Deti sledovali ukážku

lezenia na statnú jedľu. Účastníci podujatia dostali odmenu a pochvalu za vedomosti.

Pre obnovu lesa zorganizovali Lesy Mesta Spišská Belá, s. r. o., v dňoch 10. a 11. mája 2019 v poradí už 4. ročník dobrovoľníckej akcie ***Zasaď si svoj strom***. V prvý deň sa na podujatí zúčastnili 83 žiaci z druhého stupňa oboch našich základných škôl a 5 pedagógovia. V tento deň sa podarilo vysadiť až 1 500 stromčekov. Na druhý deň prišlo 19 dobrovoľníkov zo Spišskej Belej, Kežmarku i Popradu. Napriek nižšiemu počtu účastníkov sa v tento deň podarilo vysadiť až 1 200 stromčekov. Výsadba sadeníc z lesnej škôlky mestských lesov prebiehala v lokalite Čierny potok. Konateľ spoločnosti Lesy Mesta Spišská Belá, s. r. o., František Pisarčík prítomných oboznámil s tým, že monokultúrne smrekové lesy vysadené v tejto lokalite boli na veľkých plochách poškodené. V súčasnosti je výsadba orientovaná na tvorbu zmiešaného porastu. Dobrovoľníci sadili sadenice v druhovom zložení: buk a jedľa.

Veríme, že veľká časť z vysadených **2 700 stromčekov** prežije a vytvorí kompaktný, odolný les, ktorého vývoj môžeme sledovať napríklad z nového cyklistického chodníka medzi Tatranskou Kotlinou a Ždiarom.

Dobrovoľní hasiči z nášho mesta organizovali medzinárodné cvičenie

Dobrovoľní hasiči zo Spišskej Belej sa v piatok 4. mája a v sobotu 5. mája 2019 zúčastnili na medzinárodnom dvojdňovom cvičení, ktoré organizovali v spolupráci s Asociáciou samaritánov SR, ktorá mala v svojich radoch členov z Nemecka, Rakúska i zo Slovenska. Akcia sa začala 3.5.2019 popoludní výjazdom do obce Ľubica a prípravou vecných prostriedkov cvičenia – oblečenia, stravy a organizovaním dvojdňového zasahovania, keďže hasiči dopredu nemôžu vedieť, o aké výjazdy pôjde.

O 16:00 hodine sa uskutočnil výjazd so zadaním: **Prívalová vlna strhla niekoľko osôb, ktoré je potrebné nájsť a ošetriť**. Zodpovednosť za splnenie úlohy pre DHZ Spišská Belá spočívala v zriadení hniezda miesta na prevoz ranených, čo znamenalo zabezpečiť a plne sfunkčniť nafukovací čln, záchranné vesty a zrealizovať bezpečný prevoz ranených a záchranárov psovodov. Nočný program medzinárodného cvičenie pre DHZ Spišská Belá znamenal spolu s DHZ Ľubica osvetľovanie lokality akcie.

Tento cvičný výjazd v sťažených podmienkach za dažďa a pri teplote 2°C s veliteľom Marošom Vaverčákom sa skončil v noci o 02:30.

Hneď ráno 4.mája 2019 o 07:30 hod. sa v rámci cvičenia uskutočnil výjazd k rozsiahlemu lesnému požiaru, pri ktorom bolo simulované zranenie niekoľkých hasičov, bolo potrebné poskytnúť pomoc pri pátraní po nezvestných osobách a pomoc pri ošetrení zranených s následnou kardiovaskulárnou resuscitáciou. Aj veliteľom tohto výjazdu bol predseda DHZ Spišská Belá Maroš Vaverčák.

Na dvojdňovom medzinárodnom cvičení hasičov 4.5.-5.5.2019 sa okrem DHZ Spišská Belá a Ľubica zúčastnili aj členovia Asociácie samaritánov zo Slovenska, Rakúska a Nemecka. Túto akciu možno zhodnotiť ako úspešnú, pretože splnila svoj cieľ, aby sa hasiči naučili fungovať 48 hodín bez ďalšej externej pomoci akýchkoľvek iných zložiek, aby si dokázali zabezpečiť na výjazde pri zásahu stravu, oblečenie i materiálno-technické zabezpečenie. Ak majú hasiči takéto pravidelné aktivity, dokážu byť akcieschopní a plniť svoje úlohy kvalitne.

Svetový deň vody a Svetový deň Zeme

„Keď pohneme jednou jedinou vecou v prírode, zistíme, že je prepojená s celým zvyškom sveta.“ John Muir.

Už tradične je 22. marec Svetovým dňom vody a 22. apríl Svetovým dňom Zeme. Naši žiaci sa rozhodli pripomenúť si tieto dni rôznymi aktivitami. Bez vody, tejto drahocennej tekutiny, by nebol život možný, snažíme sa na to upozorňovať vždy, keď sa vyskytne príležitosť. **Všetci žiaci prišli do školy v oblečení farieb zemegule**; teda **v modrom, hnedom, bielom a zelenom**. O vode sme sa rozprávali, učili, vyrábali sme oblaky s drahocennými kvapkami, ochutnávali sme ju, voňali, lebo je vzácna.

Deň Zeme si pripomíname 22. apríla. Tento sviatok vznikol v roku 1970 ako reakcia na rozsiahle poškodzovanie životného prostredia. Iniciátorom bol senátor Spojených štátov z Wisconsinu, Gaylord Nelson. Cieľom tohto dňa je pripomenutie si závislosti na pokladoch, ktoré nám ponúka naša planéta Zem. Najskôr sme sa rozprávali na tému šetrenia životného prostredia, pozreli sme si krátky environmentálny film a našu tvorivosť sme využili pri ochrane našej zemegule. Na hodine

prvouky bola so žiakmi vedená diskusia, prečo je dôležité chrániť našu prírodu, ako sa deti samé podieľajú na jej ochrane a zároveň deti navrhovali, čo by ešte mohli pravidelne robiť. Žiaci boli usmernení aj k myšlienke na realizáciu spoločnej činnosti. Výsledkom bolo rozhodnutie vyzbierať odpadky v našom okolí a skrášliť a ochrániť si prostredie, v ktorom žijeme. V okolí školy, plochy, ktoré často s deťmi využívame na športové aktivity, sme zbierali odpadky. Po návrate do školy na výtvarnej výchove žiaci taktiež vytvorili plagát s tematikou ochrany prírody a krajiny.

Rozprávali sme sa o našej planéte, o tom, čo pre ňu robíme dobre a naopak, čo robíme zle. Tvorivou aktivitou *Takto chránim životné prostredie ja* si žiaci uvedomili, čo by sme mali robiť pre životné prostredie. Na výkres nakreslili kmeň stromu, dookola nakreslili listy a vpisovali, čo budú a čo by mali robiť – chodím na bicykli alebo pešo, nevyhadzujem jedlo, nevyhadzujem odpadky do prírody, separujem odpad, ušijem si vlastnú tašku na nákup, šetrím energiou...

Aj na hodinách angličtiny sme si pripomenuli, aké je dôležité šetrenie vody, aká je voda pre človeka a prírodu dôležitá. Žiaci prezentovali svoje projekty o dennej spotrebe vody, samozrejme v angličtine. Na záver sme diskutovali o tom, ako sa dá vodou šetriť.

Veríme, že každá aktivita v žiakoch zanechala pocit zodpovednosti za ochranu životného prostredia a že sa viac budú zamýšľať nad tým, ako oni sami môžu pomôcť našej Zemi.

ZŠ M. R. Štefánika

Podpora finančnej gramotnosti a regionálnej výchovy v ZŠ J. M. Petzvala

Naša ZŠ chce zvýšiť kvalitu vyučovania zapojením sa do dvoch projektov, o ktoré sa uchádza s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a s podporou Nadácie SPP. Realizáciou projektov chceme vylepšovať aj materiálno-technické podmienky na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľom projektu ***Aplikácia vybraných tém finančnej gramotnosti v edukačnom procese ZŠ J. M. Petzvala*** je získať praktické skúsenosti a zručnosti pri aplikácii finančnej gramotnosti do vyučovacieho procesu v našej škole. Počas školení chceme vytvoriť databázu kvalitných didaktických materiálov na aplikáciu finančnej gramotnosti v konkrétnych predmetoch. Na vyučovacích hodinách overíme v praxi vytvorené dokumenty (pracovné listy, hry a podobne). Vytvorené materiály budú prístupné pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov našej školy. V prípade úspešnosti projektu jeho realizácia bude trvať od augusta 2019 do konca novembra 2019. Celkový rozpočet projektu je 1 823 eur.

Náplňou druhého projektu ***Spájajú nás rodáci*** je vzbudiť záujem žiakov o svoje etnografické korene, o minulosť, pátrať po múdrosti a originalite života našich predkov. Žiaci dostanú príležitosť komunikovať so širšou verejnosťou, navštíviť múzeá, zisťovať od historikov, ale aj od svojich príbuzných osobnosti, ktoré pomohli rozvíjať náš región. Učia sa nadväzovať kontakty so staršími ľuďmi – seniormi, získavajú od nich praktické skúsenosti, spolupracujú s nimi, pestujú si úctu k starším ľuďom. Prínosom projektu je aktívny postoj žiakov k prostrediu, v ktorom žijú, spolupráca so spolkami v meste, zapojenie sa do dobrovoľníckej činnosti v starostlivosti o seniorov. Zvýšia sa sociálne kompetencie a skúsenosti žiakov pri spolupráci s miestnymi organizáciami. Tieto skúsenosti môžu využiť pri príprave divadelného predstavenia. Realizácia projektu má byť od júna 2019 do konca novembra 2019. Celkový rozpočet projektu je 1 325 eur.

Mgr. Anna Rothová, riaditeľka ZŠ J. M. Petzvala

Vyčistili sme náučný chodník Krivý kút

Teplé jarné počasie nás po zime opäť láka do prírody. Po zmiznutom snehu zostalo odkrytých mnoho odpadkov. Preto sme sa v rámci nášho projektu *Na belianskej prírode nám záleží* rozhodli, že to zmeníme. Vybrali sme sa na náučný chodník Krivý kút, kde je významné slatinné rašelinisko, ktoré má status miestneho biocentra. Napriek tomu nás počas cesty, ktorá mala 2,9 km, nečakalo žiadne milé pre-

kvapenie, ale to, čoho sme sa obávali. A to, že ľudská nezodpovednosť k našej prírode nemá hraníc. Spoločnými silami sa nám podarilo vyzbierať odpadky a očistiť tak aspoň kus prírody. Zároveň sme sa dozvedeli zaujímavé informácie o faune a flóre tohto oddychovo – vzdelávacieho areálu.

Mgr. Anna Madejová, ŠZŠ Spišská Belá

Oslavy Dňa matiek opäť v znamení vďaky a úcty materstvu

Druhá májová nedeľa, ktorá je tradične venovaná všetkým mamám, je dňom, kedy by si každý z nás mal uvedomiť, čo pre neho jeho mama znamená. Je to deň, kedy by sme mali našim mamám nejakým gestom pripomenúť našu lásku a úctu. Tak urobili aj deti z materskej školy v našom meste, ktoré si pod vedením svojich učiteliek pripravili pre mamičky krásny program.

V nedeľu 12. mája 2019 praskala mestská kinosála vo švíkoch. Rodičia si nechceli nechať ujsť jedno z prvých vystúpení

svojich ratolestí. Pán primátor Jozef Kuna na úvod poprial všetkým mamičkám, aby zo svojich detí mali vždy radosť, aby boli vždy zdravé, krásne a milé a boli s nami ešte dlhé roky.

Deti svoju lásku k mamičkám prejavili recitáciou básní, krásnym spevom a tancom. Je jedno, ako svoju lásku k našim mamám prejavíme, dôležité je, aby sme na to nezabudli nielen na Deň matiek, ale aj každý iný deň v roku. Máme im predsa za čo ďakovať.

Slávnostná akadémia pri príležitosti 100. výročia úmrtia Milana Rastislava Štefánika

Pri príležitosti **100. výročia úmrtia Milana Rastislava Štefánika** sa 3. mája 2019 v kinosále mesta konala slávnostná akadémia, zorganizovaná ZŠ M. R. Štefánika. Akadémia bola venovaná tomuto významnému politikovi, diplomatovi, astronómovi a generálovi francúzskej armády, ktorý sa zároveň tento rok stal aj Najväčším Slovákom v celonárodnej ankete. Hneď v úvodnej časti sa žiakom prihovoril vedúci vedecký pracovník Slovenskej akadémie vied **RNDr. Vojtech Rušin, DrSc.**, ktorý ich oboznámil so životom a dielom Štefánika. Pán Rušin je známym astronómom, ktorý celý svoj život zasvätil výskumu slnka, napísal bibliografiu *M. R. Štefánik – slovenský astronóm* a publikoval množstvo kníh a článkov, ktoré boli aj ocenené. Sme hrdí, že nás poctil návštevou veľký človek, podľa ktorého je pomenovaný asteroid č. 26390 menom Rušin.

Ďalšia časť akadémie mala

náučno-zábavný charakter. V nej si dva tímy žiakov zmerali vedomosti a zručnosti v rôznych súťažných kolách zameraných na históriu Spiša a 1. ČSR. Celý program bol obohatený o vystúpenia žiakov školy, ktorí sa predstavili v hre na hudobné nástroje, v recitovaní, modernom, ale aj ľudovom tanci či v speve na ľudovú nôtu, ako aj anglickými piesňami. Najšikovnejší žiaci boli odmenení vecnými cenami. **Hlavnou cenou pre troch šťastlivcov bola cena prelet balónom nad Spišskou Belou** od nášho milého a váženého hosťa **Milana Vdovjaka**, zanieteného štefánikovca. Veľmi si vážime, že pozvanie na našu akadémiu prijali aj pán **primátor mesta Jozef Kuna** a pani **prednostka Iveta Bachledová**.

Veľmi pekne ďakujeme našim hosťom za obohatenie programu, potlesk a uznanie. Ďakujeme účinkujúcim, súťažiacim a pedagógom za prípravu programu, výbornú atmosféru a za skvelý kultúrny zážitok. Odkaz Milana Rastislava Štefánika nech stále tkvie v našich srdciach: *„Nech každý z nás je dnes lepší, ako bol včera a vlasť naša bude veľká a slávna.“*

ZŠ M. R. Štefánika

Šperkovanie v ateliéri Kaštieľa v Strážkach

Krásne šperky a historická móda sú neskutočnou pastvou pre oči. Spolu s vývojom odevu vznikali a vyvíjali sa aj jeho ozdobné doplnky - šperky. Pre žiakov ŠZŠ v Spišskej Belej je šitie veľkou zábavou, a tak sa v tvorivom ateliéri Kaštieľa v Strážkach pokúsili ušiť si šperk z textilu. Práca s ihlou sa tak pre našich žiakov stala nielen obyčajným šitím, ale ihla sa odrazu zmenila na nástroj tvorivosti. Výsledkom čoho bol krásny šperk v podobe kvetu z látky. Aj tento krát sme sa veľmi potešili a opäť naučili niečo nové, čo môžeme neskôr využiť pri vlastnej práci.

Mgr. Anna Madejová, ŠZŠ Spišská Belá

Dôležité tel. čísla:
Mesto Spišská Belá: *tel. 052 4680 511*
Mestská polícia Spišská Belá: *tel. 0915 905 638*
Správca hasičského areálu Strážky: *tel. 052 4582 150*

OTVÁRACIE HODINY

SNG - Kaštieľ Strážky:

Pondelok:
zatvorené
Utorok:
zatvorené

Streda až nedeľa:
10:00-17:00

Tel. kontakt:
+421 52 245 40 00

Park Kaštieľa Strážky:

Od 1. apríla do 31. októbra:
od 7.00 – do 21.00 hod.

Od 1. novembra do 31. marca:
od 7.00 – do 17.00 hod.

Deň matiek sa v našom meste oslavoval už za 1. republiky

Mamy a materstvo ako také si zaslúžia našu úctu neustále. O to viac, že v súčasnosti byť mamou nie je také samozrejmé, ako to bývalo ešte pred pár desaťročiami. Priviesť na svet nový život, starať sa o dieťa, jeho potreby a neustále mať v srdci svojho potomka, to dokáže iba žena, ktorá sa stane mamou. Tradícia zavedenia špeciálneho, pravidelne sa opakujúceho **Dňa matiek** siaha do roku 1907, keď Anna Mária Reeves Jarvisová navrhla v ženskom spolku vzdať úctu svojej mame i všetkým mamám. Angažovanosť žien dosiahla, že Kongres USA vyhlásil 8. mája 1914 **druhú májovú nedeľu za Deň matiek**. Prezident Woodrow Wilson podpísal neskôr dokument, v ktorom bol Deň matiek definovaný ako celoamerický národný sviatok. Do Európy sa sviatok dostal prostredníctvom Švajčiarok v roku 1917.

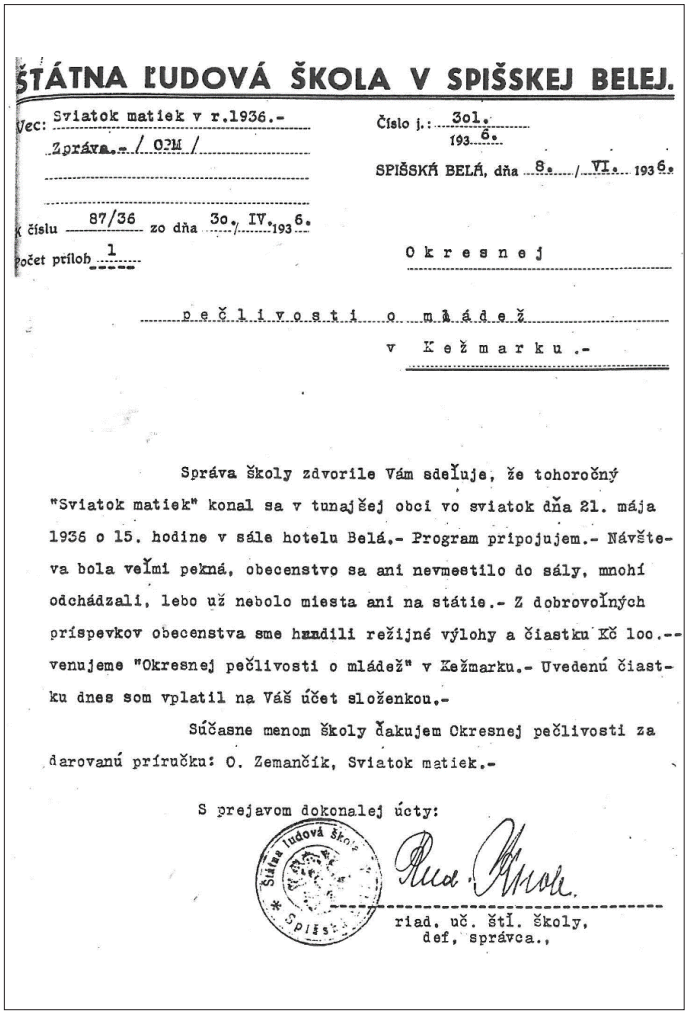

ŠTÁTNA ĽUDOVÁ ŠKOLA V SPIŠSKEJ BELEJ.

Vec: Sviatok matiek v r.1936.-
Zpráva.- / OPM /

Číslo j.: 301. 1936.

SPIŠSKÁ BELÁ, dňa 8. / VI. 1936.

K číslu 87/36 zo dňa 30./IV. 1936.
Počet príloh 1

Okresnej pečlivosti o mládež v Kežmarku.-

Správa školy zdvorile Vám sdeľuje, že tohoročný "Sviatok matiek" konal sa v tunajšej obci vo sviatok dňa 21. mája 1936 o 15. hodine v sále hotelu Belá.- Program pripojujem.- Návšteva bola veľmi pekná, obecenstvo sa ani nevmestilo do sály, mnohí odchádzali, lebo už nebolo miesta ani na státie.- Z dobrovoľných príspevkov obecenstva sme hradili režijné výlohy a čiastku Kč 100.-- venujeme "Okresnej pečlivosti o mládež" v Kežmarku.- Uvedenú čiastku dnes som vplatil na Váš účet složenkou.-

Súčasne menom školy ďakujem Okresnej pečlivosti za darovanú príručku: O. Zemančík, Sviatok matiek.-

S prejavom dokonalej úcty:

Štátna ľudová škola Spišská Belá

riad. uč. štl. školy, def. správca.,

Zdroj: *Štátny archív Prešov, pracovisko Archív Poprad, f. OSM KK, 301/1936 Sviatok matiek v r. 1936 – Zpráva.- /OPM/, šk. 1.*

Vo vtedajšom Československu bola propagátorkou prijatia osláv tohto sviatku od roku 1923 Alica Masaryková, dcéra prezidenta T. G. Masaryka, iniciátorka vzniku Československého Červeného kríža a priekopníčka sociálnej práce, vzdelávania žien a charity v novom štáte.

Po celej republike sa organizovali podujatia, ktorými sa mala vyjadriť úcta a vďačnosť matke, ktorej postavenie v spoločnosti bolo nedocenené. Pri vzniku osláv **Dňa matiek** (v archívnych dokumentoch sa uvádza ako **Sviatok matiek**) bolo nutné poukázať na význam rodinnej výchovy v živote dieťaťa, na zodpovednosť rodičov voči svojim deťom. V rámci akcie sa v rozhlase odvysielali odborné prednášky pre rodičov, týkajúce sa starostlivosti o deti; poradne pre matky a deti ponúkali rôzne letáky, brožúry, časopisy. Všetko v snahe šíriť osvetu najmä pre najchudobnejšie matky, a tak aspoň o minimum skvalitniť život niektorých detí.

Oslavy Dňa matiek v obciach a mestách organizovali odbory na ochranu matiek a detí Okresných starostlivostí o mládež (ďalej OSM) v spolupráci najmä so školami, rodičmi, obcami, spolkami, farskými a okresnými úradmi. Úlohou OSM bolo využiť podujatie aj na propagáciu svojej činnosti, zoznámiť ľudí so svojimi úlohami, s tým, ako funguje starostlivosť o matky, dojčatá a deti vôbec, získať široké vrstvy obyvateľstva na spoluprácu a dať popud na budovanie a zlepšenie zariadení, ktoré pomáhali matkám a deťom (išlo o poradne, útulky, ihriská, detské nemocnice a pôrodnice, jasle, materské školy, atď.). OSM sa snažili, aby každá obec zorganizovala aspoň malú slávnosť pre rodičov. Väčšinou na seba tieto úlohy preberali niektoré školy, ktoré so svojimi žiakmi pripravili slávnostné akadémie.

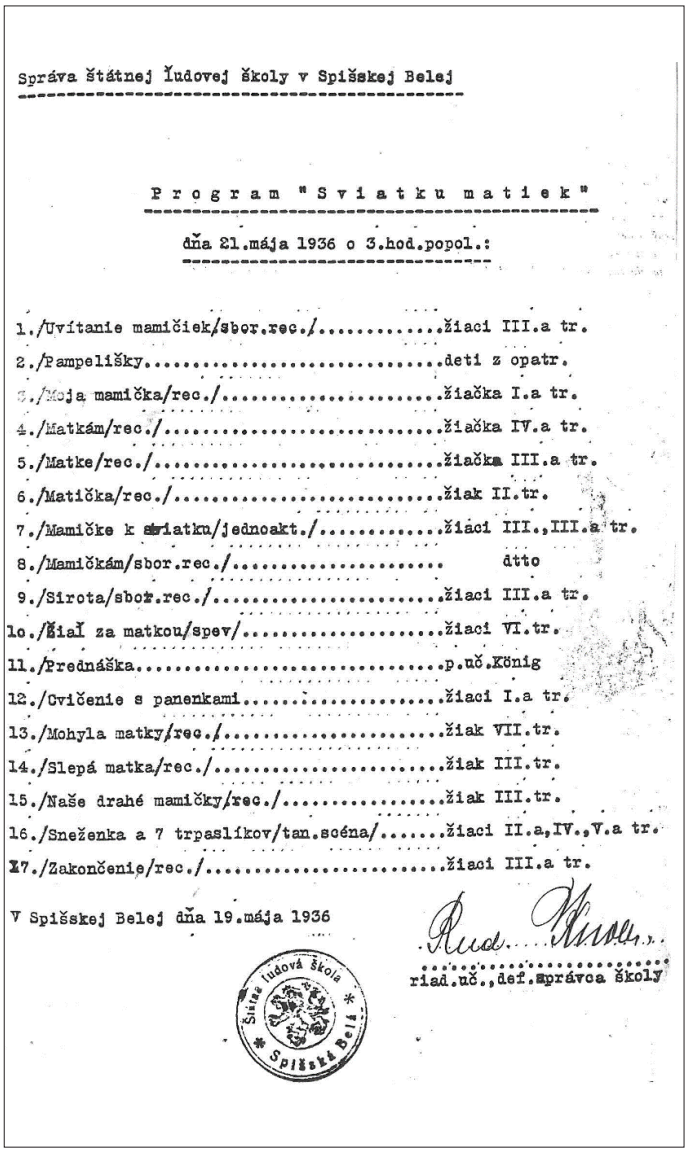

Správa štátnej ľudovej školy v Spišskej Belej

Program "Sviatku matiek"

dňa 21.mája 1936 o 3.hod.popol.:

1./Uvítanie mamičiek/sbor.rec./.....žiaci III.a tr.
2./Pampelišky.....deti z opatr.
3./Moja mamička/rec./.....žiačka I.a tr.
4./Matkám/rec./.....žiačka IV.a tr.
5./Matke/rec./.....žiačka III.a tr.
6./Matička/rec./.....žiak II.tr.
7./Mamičke k sviatku/jednoakt./.....žiaci III.,III.a tr.
8./Mamičkám/sbor.rec./..... ditto
9./Sirota/sbor.rec./.....žiaci III.a tr.
10./Žiaľ za matkou/spev/.....žiaci VI.tr.
11./Prednáška.....p.uč.König
12./Cvičenie s panenkami.....žiaci I.a tr.
13./Mohyla matky/rec./.....žiak VII.tr.
14./Slepá matka/rec./.....žiak III.tr.
15./Naše drahé mamičky/rec./.....žiak III.tr.
16./Sneženka a 7 trpaslíkov/tan.scéna/.....žiaci II.a,IV.,V.a tr.
17./Zakončenie/rec./.....žiaci III.a tr.

V Spišskej Belej dňa 19.mája 1936

Štátna ľudová škola Spišská Belá

riad.uč.,def.správca školy

Zdroj: *Štátny archív Prešov, pracovisko Archív Poprad, f. OSM KK, 301/1936 Sviatok matiek v r. 1936 – Zpráva.- /OPM/, šk. 1.*

Počas Dňa matiek boli povolené verejné zbierky pomocou zbieracích hárkov, počas jednej nedele sa peniaze zbierali aj do označených pokladničiek na tento účel. Ďalej mohli OSM predávať rôzne odznaky, prívesky a kvety pre matky. Zbierky väčšinou organizovali dôverníci OSM. Všetky peniaze sa použili počas roka na pomoc deťom a matkám. OSM sa snažila získať mecenášov, ktorí by venovali matkám najpočetnejších rodín a chudobným matkám, ktoré v máji porodili 6.-10. dieťa, peňažné dary. Ženské spolky venovali novorodencom z chudobných pomerov výbavičku.

Súčasnú tvár osláv Dňa matiek vytvára aktuálna generácia vďačných detí, ktoré svojim mamám ďakujú za svoj život aj v tento špeciálny májový deň – v tomto roku to bola nedeľa 12. mája.

PhDr. Edita Svocáková

Aktivity Lesov Mesta Spišská Belá s.r.o. na tento rok

Lesy Mesta Spišská Belá s. r. o., obhospodarujú v rámci troch lesných obvodov (Fľak, Lendak, Ždiar) plochu s rozlohou 4 685 hektárov. Ihličnaté dreviny v súčasnosti predstavujú 78,5 % a listnaté 21,5 % z celkovej výmery lesných porastov.

Mestské lesy si v roku 2019 ako hlavnú úlohu kladú práce v pestovateľskej činnosti, spracovanie vetrovej kalamity (napadnutá v novembri 2018), podkôrnikovej kalamity nespracovanej v roku 2018, ďalej kalamitu, ktorá prípadne pribudne v roku 2019 a v porastoch s udelenou výnimkou s 5. SOP. V zmysle platného Programu starostlivosti o les sa zrealizujú prebierky do 50 rokov (15 ha). Rubná úmyselná ťažbu z dôvodu spracovania kalamity sa urobí v minimálnom rozsahu určenom Programom starostlivosti o les (100 m^3).

Konateľ spoločnosti Lesy Mesta Spišská Belá s. r. o., Ing. František Pisarčík skúmal, prečo sú plochy **jedle bielej** vo vekovom rozpätí 40 až 120 rokov v našich lesoch zanedbateľne malé. Počas svojej praxe dospel k záveru, že listnaté dreviny a jedľu je v porastoch Tatranského národného parku možné vypestovať iba na takej výmere, ktorej dokážu lesníci poskytnúť spoľahlivú ochranu pred zverou. Napríklad v rokoch 1952 – 1956 bolo v lokalitách mestských lesov vysadených až 92 tisíc kusov sadeníc jedle na ploche 15 hektárov, avšak v prehľade plôch drevín z roku 2015 predstavuje redukovaná plocha výskytu jedle iba 0,10 hektárov. Vitalitu jedle ovplyvňujú veľké teplotné rozdiely v priebehu dňa najmä na exponovaných južných svahoch, kde sa zdržuje zver, ktorá sadenice poškodzuje. Sneh sa v tomto prostredí topí rýchlejšie, a preto jedľu nechráni, a zároveň táto drevina uprednostňuje vlhké a zatienené stanovištia.

Plánované náklady v pestovateľskej činnosti na rok 2019	269 700 €
Plánovaná ťažba na rok 2019	13 000 m^3
Plánovaný náklad na 1 m^3 na rok 2019	17,50 € za m^3
Plánované náklady na údržbu ciest a mostov 2019	8 000 €
Plánované náklady – služby MP s. r. o.	30 000 €
Plánované celkové mzdové náklady na rok 2019	172 400 €
Plánovaná priemerná realizačná cena 2019	45,46 € za m^3
Plánované tržby za vlastné výrobky a tovar 2019	591 000 €
Ostatné plánované príjmy na rok 2019	
Projekt ŠOP v prípade úspešnosti	27 400 €
Schválené projekty PRV – 8.3., UEV, priame platby – pasienky	38 250 €
Majetková ujma z rezervného fondu v prípade schválenia MsZ v Spišskej Belej	50 000 €
Rezerva na pestovateľskú činnosť z roku 2018	44 000 €

Medzi spôsoby mechanickej ochrany sadeníc jedlí patrí individuálna ochrana rastových vrcholov pred poškodením zverou štipcami z umelej hmoty a ovčou vlnou. Ako najúčinnejšia metóda sa však v našich lesoch osvedčila výsadba sadeníc do vystavaných oplôtkov.

Jedľa je v našich mestských lesoch pevnou súčasťou dlhodobej stratégie zameranej na premenu smrekových monokultúr po vetrovej a podkôrnikovej kalamite na zmiešané porasty. Počas 25-ročnej starostlivosti o mestské lesy bol podiel jedle zvýšený zo 4,5 % na viac ako 9 %. Výsledkom smerovania práce našich lesníkov je aj dosahovanie vyššieho podielu prirodzeného zmladenia na odkrytej ploche.

Spoločnosť Lesy Mesta Spišská Belá s. r. o., sa venuje aj výchovno-vzdelávacej činnosti. V rámci celoslovenského podujatia Lesnícke dni, dňa 24.4.2019, pripravili aj naši lesníci v Kežmarku na Hlavnom námestí pre žiakov, ale i širokú verejnosť, zaujímavý program. Z myšlienky, že v lese sa dá mnoho naučiť, vychádza aj tohtoročný podtitul 13. ročníka Lesníckych dní ***Les je živá učebňa***. V Kine Iskra počas akcie odzneli prezentácie na témy: Medveď v Tatrách, Hlasové prejavy živočíchov, Les a lykožrút, Kto tu bol? a Les a zdravie. Podujatie Lesníckych dní pod Tatrami spoluorganizovali Štátne lesy TANAP-u, Vojenské lesy a majetky SR, odštepný závod Kežmarok, Lesy Mesta Spišská Belá, Lesy mesta Kežmarok a Stredná odborná škola lesnícka v Prešove. Za naše mesto sa na podujatí zúčastnila aj viceprimátorka Mgr. Marta Britaňáková.

Zmena na poste riaditeľky materskej školy

Vzhľadom na to, že 30. júna 2019 uplynie 5-ročné funkčné obdobie terajšej riaditeľke Materskej školy, Mierová 1, Spišská Belá, mesto Spišská Belá bolo zo zákona povinné vyhlásiť nové výberové konanie na obsadenie tejto funkcie. Po úspešnom výberovom konaní Rada školy pri MŠ v Spišskej Belej, ktorá bola výberovou komisiou v rámci toho procesu, navrhla zriaďovateľovi tejto materskej školy do funkcie riaditeľky MŠ, Mierová 1, Spišská Belá na najbližšie 5-ročné funkčné obdobie rokov 2019-2024 vymenovať úspešnú uchádzačku z výberového konania - Mgr. Pavlu Malinovú.

Primátor mesta Jozef Kuna s týmto návrhom Rady školy

pri Materskej škole, Mierová 1, Spišská Belá súhlasil, a tak dňa 15. mája 2019 slávnostne odovzdal Mgr. Pavle Malinovej menovací dekrét s účinnosťou od 1. júla 2019, kedy sa ujme funkcie.

Doterajšej pani riaditeľke pani Margite Labisovej ďakujeme za dlhoročnú obetavú prácu na tejto pozícii v prospech Materskej školy, Mierová 1, Spišská Belá. Prajeme jej do ďalšieho života veľa zdravia, šťastia, spokojnosti a entuziazmu. Novonastupujúcej riaditeľke materskej školy v našom meste Mgr. Pavle Malinovej želáme pevné zdravie, veľa tvorivých nápadov a energie pri riadení tejto nezastupiteľnej školskej inštitúcie v Spišskej Belej.

Riaditeľstvo základnej umeleckej školy
Ladislava Mednyánszkeho vyhlasuje

Prijímacie talentové skúšky

TERMÍN: 6.6.2019 a 7.6.2019 od 13:00 do 17:00 hod.

MIESTO:

hudobný a tanečný odbor - budova ZUŠ, Zimná 12, Spišská Belá

výtvarný odbor - budova elok. pracoviska AT Tatry, Petzvalova 37, Spišská Belá

Zákonný zástupca žiaka nech so sebou donesie rodný list, prípadne kartičku poistenca.
Tešíme sa na Vás.

Národná transfúzna služba SR

NTS

PRIMÁTORSKÁ KVAPKA KRVI

Prečo darovať krv?

- darovanie krvi je“ tréningom“ organizmu na mimoriadne situácie spojené so stratou krvi,
-darovanie krvi prispieva k regenerácií organizmu. Úbytok krvi pri darovaní “vyprovokuje“ organizmus k tvorbe nových, neopotrebovaných krviniek,
-darcovia sa spravidla cítia lepšie ako tí, ktorý nedarujú a hovoria tiež o „omladnutí“, pri darovaní sa urobí komplexné vyšetrenie krvi,
-darovanie krvi je prejavom ľudskosti a malo by byť bežnou súčasťou nášho života. Veď nikto z nás nevie, kedy bude on alebo niekto z jeho blízkych krv potrebovať...

ODBER SA USKUTOČNÍ

Dňa 13.06.2019 /štvrtok/
od 08.00 hod. do 11.00 hod,
v zasadačke MsÚ Spišská Belá,
kde Vás srdečne pozývame.

Kto môže darovať krv?

Každý, kto:
-má vek od 18-60 rokov
-váži viac ako 50 kg,
-nemal 2 týždne hnačky ani horúčky
-je mesiac po užití antibiotík
-je aspoň 48 hod. po očkovaní
-posledných 6mes.nie operácia, tetovanie a nepodstúpil akupunktúru, piercing

↕

-nemá v čase odberu prejavy alergie a nie je na ňu liečený
-neprekonal infekčnú žltačku typu B a C a nie je jej nosičom
-nie je nosičom HIV a nemal kontakt s HIV pozitívnou osobou
-nie je závislý od drog, alkoholu a iných návykových látok.

Ženy môžu darovať krv až po skončení menštruácie a najskôr 6 mes. po pôrode, ukončení tehotenstva, alebo dojčenia

Čo robiť pred odberom?

- večer a ráno piť čo najviac tekutín,
- večer zjesť niečo ľahšie a diétnejšie,
- pred odberom jesť pečivo,med,džem, ovocie, zeleninu
- nezabudnúť na občiansky preukaz a kartu poistenca

Ako bude prebiehať odber?

- vyplníte dotazník,
- lekár Vám poradí v prípade, ak si nie ste istý, či môžete darovať krv,
- odoberie sa Vám krv vzorka na rýchle vyšetrenie
- pokiaľ sú výsledky v norme, prebehne odber približne 400 ml krvi

Májový kvízový večer sa niesol v retro štýle

Občianske združenie *Kobalt* - kultúrna oblasť alternatívy, zorganizovalo v sobotu 11.5.2019 v poradí už tretí kvízový večer ***Džuravé vedomosti*** v Belanskej vinárni. Májové vydanie malo podtému ,,retro" a nahliadli sme cezeň späť do bývalého Československa v období na konci 20. storočia. Grafické, logické, audio a rôzne iné otázky preverili vedomosti súťažiacich z rôznych oblastí, ktoré daná doba priniesla. Okrem toho, že kvíz ozvláštnil večer účastníkov možno aj o nostalgické spomienky, dôležité je, že sa všetci príjemne pobavili.

Koncept májového vedomostného kvízu bol tentoraz postavený na 50-tich otázkach položených v dvoch blokoch po 25-tich. Zúčastnených bolo 10 tímov po maximálne 5-tich členov. Špecialitou kvízov v Spišskej Belej je, že otázky sú orientované aj na miestne špecifiká, ktoré obyvateľom z iných miest nemusia byť vôbec známe. Je potešujúce, že kvízové večery oslovili rôzne ročníky.

Víťazom tretieho vydania *Džuravých vedomostí* sa stal tím *KoLo*, druhé miesto obsadil tím *Abba* a tretie miesto *Nie sme štyria*. Blahoželáme!

Úspechy žiakov ZŠ J. M. Petzvala na okresných a krajských súťažiach v školskom roku 2018/2019

Žiaci našej základnej školy sa pravidelne zapájajú do súťaží na okresnej a krajskej úrovni, v ktorých úspešne reprezentujú školu i mesto.

Na okresnom kole Matematickej olympiády získali pekné umiestnenia vo svojich kategóriách títo žiaci: Matej Tomala - 2.miesto, Marek Zubal - 3.miesto, Peter Porubovič - 4.miesto, Zuzana Šoltýsová - 4.miesto a Diana Andrášová - 5.miesto. Druhou matematickou súťažou, ktorú žiaci obľubujú, je Pytagoriáda. Aj v tejto súťaži naši žiaci nesklamali. Peter Porubovič získal 1.miesto, Marek Zubal - 4.miesto, Matej Tomala - 5.miesto. Žiakov na matematické súťaže pripravovali p. učiteľky RNDr. H. Ferencková, PaedDr. D. Olekšáková a Ing. V. Pazerová.

Každoročne výborné výsledky pod vedením Dr. J. Tomečka dosahujú naši žiaci aj na **Dejepisnej olympiáde**. Na tohtoročnom 11. ročníku tejto súťaže Margaréta Rusňáková obsadila 2.miesto a vybojovala si postup na krajské kolo, kde bola úspešnou riešiteľkou a obsadila 13.miesto. Úspešnými riešiteľmi tejto olympiády boli aj Jozef Gura - 3.miesto, Pitoňáková Nikola - 3.miesto, Jakub Reľovský - 4.miesto a Branislav Tkáč - 7.miesto.

Dejepisná olympiáda nebola jedinou súťažou z histórie, do ktorej sa naši žiaci zapojili. Na ďalšej dejepisnej súťaži **Medzníky 2. svetovej vojny** získalo družstvo v zložení: Ján Istojko, Adam Škvarek a Jakub Ulbrich 2. miesto spomedzi 22 súťažných škôl a okrem ocenenia získali žiaci možnosť zúčastniť sa na exkurzii v Seredi.

47. ročník **Geografickej olympiády** bol pre nás tiež úspešný. Jakub Pajer pod vedením Mgr. J. Jendrichovskej a RNDr. E. Valeka obsadil 3. miesto na okresnom kole a postúpil na krajské kolo.

Jakub Reľovský pod vedením Mgr. V. Konečnej obsadil na okresnom kole **Biologickej olympiády** 3.miesto. Jakub Ulbrich, ktorého pripravovala na olympiádu v cudzom jazyku Mgr. M. Česánková, obsadil na okresnom kole 2.miesto. Družstvo v zložení Tobias Milaňák, Lucia Plišková a Marek Zubal pod vedením Mgr. M. Kováčikovej reprezentovalo našu školu na **Biblickej olympiáde** a umiestnilo sa na 5.mieste. Žiačky Nina Cehuľová a Táňa Ulbrichová získali 3.miesto na súťaži **Vianočné aranžmány**, pripravovala ich Mgr. V. Konečná.

Naši žiaci výborne reprezentovali školu aj na súťaži **Mladý záchranár**. Lukáš Kubis, Lara Laufová, Ľubomíra Kolodzejová a Maroš Mešár získali 3.miesto a postúpili na krajské kolo. Úspech sme zaznamenali aj na súťaži **Na bicykli bezpečne**. Žiaci Emily Mária Hudačeková, Klaudia Pajerová, Ondrej Fudaly, Adrián Wojtas sa umiestnili na 3.mieste. Žiakov na obidve súťaže pripravoval Mgr. A. Zavacký.

Spoločnosť Mensa Slovensko v tomto roku organizovala 9. ročník **IQ olympiády**. Do školského kola, ktoré bolo v týždni od 8. apríla do 12. apríla, sa zapojilo 11309 žiakov z 588 základných škôl. Slavomír Zubal sa v rámci východného Slovenska umiestnil na 45. mieste a postúpil na krajské kolo, kde obsadil 32.miesto.

Sofia Laufová a Sindy Alexyová boli vo svojich kategóriách na okresnom kole súťaže v prednese povestí **Šaliansky Maťko** na peknom 2. mieste. Marcela Ružena Vargová, Sofia Laufová a Alexandra Jurská na prednesovej súťaži **Hviezdoslavov Kubín** vo svojich kategóriách sa umiestnili na 3. mieste. Pripravovali ich Mgr. A. Oroszová, Mgr. I. Vasjuková, Mgr. S. Lorenčíková a Mgr. Z. Tyborová.

V speváckej súťaži **MISS BÁBIKA** v tretej kategórii získala Sabína Halčinová 3. miesto.

Všetkým žiakom, ktorí nás reprezentovali na spomínaných súťažiach, úprimne ďakujeme za svedomitú prípravu a vážime si ich snahu a odhodlanosť reprezentovať nielen seba, ale i našu školu. Tešíme sa z ich úspechov. Chceme tiež poďakovať aj pedagógom, ktorí poctivo pripravovali žiakov na súťaže aj niekoľko mesiacov.

RNDr. Emil Valek, PhD., ZŠ J. M. Petzvala

Výstava a koncert absolventov primárneho štúdia

Podvečer 21. mája sa mestské kino premenilo na sálu plnú umenia. Postarali sa o to žiaci - absolventi primárneho štúdia, ktorí svojím vystúpením a výstavou ukončili prvú časť svojho umeleckého štúdia na našej Základnej umeleckej škole Ladislava Mednyánszkeho. Koncert bol prepletený rôznymi hudobnými žánrami, ktoré esteticky dopĺňali diela výtvarného odboru.

Tešíme sa, že napriek pretechnizovanej dobe ešte stále majú deti záujem o štúdium umenia. V závere riaditeľka školy poďakovala rodičom za to, že svoje deti podporujú a tvoria im zázemie, také potrebné pre cvičenie a rozvíjanie umeleckých zručností. Taktiež pochválila žiakov za ich umelecké výkony a popriala im veľa síl pri ďalšom štúdiu.

Tešíme sa opäť o 4 roky, kedy týchto žiakov čaká ukončenie druhej časti ich štúdia v ZUŠ L. Mednyánszkeho.

Vyznanie krásam prírody

Vernisáž pod názvom *Vyznanie krásam prírody* bola ukončením celoročného projektu *My a krásy belianskej prírody* v ŠZŠ v Spišskej Belej. Aukcia bola vyvrcholením práce umelcov, ich malých pomocníkov a celého učiteľského zboru. Podvečer 3. mája 2019 sa konala už po 11. krát vernisáž a aukcia detských umeleckých výtvorov v SNG Kaštieľ Strážky.

Hlavným hnacím motívom v každom tom roku je nadšenie ľudí, ktorí sa na celom projekte podieľali. Výsledkom snaženia a tvorby žiakov boli umelecké obrazy a trojrozmerné keramické objekty inšpirované krásou belianskej prírody. Finančný výťažok z dražby v hodnote 2 950 € poputuje pre občianske združenie Zlatá rybka, ktoré vzniklo pri Špeciálnej základnej škole v Spišskej Belej, a pomáha deťom so zdravotným a sociálnym znevýhodnením.

Projekt sa niesol pod záštitou primátora mesta Spišská Belá Jozefa Kunu. Veľká vďaka patrí akademickej maliarke Mgr. Eve Končekovej, textárovi, výtvarníkovi a skladateľovi Vladovi Krauszovi a keramikárovi Petrovi Smikovi za ochotu pracovať s deťmi s mentálnym postihnutím. Spoločne s nami dokázali zhmotniť do farieb, obrazov a keramiky z umeleckej perspektívy krásy belianskej prírody. Ďakujeme tým, ktorí viedli slabších a menších k poznaniu a tvorbe, ako je pedagogický zbor, ale aj tým, ktorí prijali pozvanie a finančne prispeli na dobrú vec.

Mgr. Anna Madejová, ŠZŠ Spišská Belá

Základná umelecká škola ponúkla školám tradičné výchovné koncerty

Dve dopoludnia od 6. do 7. mája 2019 sa v bývalej kinosále mesta Spišská Belá ozývali tóny nástrojov žiakov Základnej umeleckej školy Ladislava Mednyánszkeho. Zúročili tak vedomosti a zručnosti, ktoré nadobúdajú počas štúdia hry na nástroje v popoludňajších hodinách v priebehu celého školského roka. Teraz tieto naučené zručnosti mohli posunúť ďalej, a to formou výchovných koncertov s tohtoročnou témou **Delenie nástrojov a tvorenie tónov**.

Príležitosť takto sprostredkovať hudbu a umenie žiakom základných škôl máme každoročne a

sme za to vďační hlavne vedeniu oboch základných škôl nášho mesta a v neposlednom rade vďačnému publiku, ktoré tento rok naozaj spolupracovalo. Spätnú väzbu sme od poslucháčov dostávali počas koncertov už v teoretickej rovine, ale tiež cez ich prístup a vnímavé aktívne počúvanie. Veríme, že sa žiaci základných škôl opäť mohli niečo nové naučiť z oblasti umenia a tešíme sa na stretnutie na tomto podujatí rovnako aj o rok.

Mgr. Zuzana Kosturko, Dis. art., ZUŠ L. Mednyánszkeho

Z Belianskeho rybníka sa súťažne lovili kapre

Voda Belianskeho rybníka sa stala hlavným aktérom konania pretekov v love kapra, ktoré sa uskutočnili v sobotu 11. mája 2019 v organizátorskej réžii Miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Spišskej Belej.

Na pretekoch sa zúčastnilo 36 pretekárov, z toho 9 detí. Chytilo sa spolu 35 kusov kapra a najväčší úlovok zaznamenal Peter Lacko, ktorému sa podarilo chytiť kapra dlhého 63 cm.

Preteky sa skončili s takýmto poradím úspešných rybárov:

DOSPELÍ :

1. Vladimír Fudaly 327 bodov 6 ks
2. Dominik Britaňák 145 bodov 3 ks
3. Peter Lacko 63 bodov 1 ks

DETI :

1. Kozáková Laura 779 bodov 15 ks

Týmito pretekmi sa oficiálne otvorila nová rybárska sezóna na Belianskom rybníku.

Ladislav Smrek, tajomník MO SRZ Spišská Belá

Z denníka mestskej polície

1. apríl 2019

Ani počas bláznivého dňa, ktorý sa každoročne zvykne niesť v znamení nevinných žartíkov, nie je vylúčené, že sa človek stane obeťou zlomyseľných a konfliktných ľudí. Takých ľudí, čo z ťažko pochopiteľných dôvodov potrebujú ubližovať všetkým okolo seba. Žiaľ, tentoraz sa obeťou takýchto ,,vtipálkov“ stala maloletá osoba, ktorá si doslova pred vlastným prahom vypočula sériu vulgárnych nadávok a vyhrážok... A to všetko bez zjavného dôvodu. Udalosť bola našťastie včas nahlásená na oddelenie MsP a policajti tak mohli maloletého odviesť do bezpečia a začať s objasňovaním priestupku. Po zistení všetkých okolností udalosti a vypočutí svedkov bola vec postúpená na prejednanie správnemu orgánu. Negatívna skúsenosť sa však z pamäte mladého človeka bude mazať len veľmi ťažko.

5. apríl 2019

Vážne pochybnosti o hygienických návykoch a intelekte nemenovaného pána, ktorý sa pred očami hliadky MsP vymočil na fasádu garáže susediacej s bezplatným verejným WC, boli isto na mieste. Pristihnutý muž mal však na vec iný názor a pokúsil sa policajtov počas zapínania nohavíc vedľa mokrej steny presvedčiť, že on na stenu necikal. Na svojom však trval len pár sekúnd... Na miesto totiž vzápätí dorazil svedok, ktorý policajtom udalosť potvrdil, a tak obyvateľ neslávne známej osady do svojho auta nasadol s pokutovým blokom v ruke.

15. apríl 2019

Problém s parkovacími miestami sa dnes týka asi väčšiny miest a obcí. Áut je jednoducho veľa a miesta na ich ,,život“ čoraz menej. Riešiť túto situáciu zaparkovaním na mieste vyhradenom pre osoby so zdravotným postihnutím je však naozaj bezohľadné a nekompromisne riešené políciou. Pánovi, ktorý si takto zjednodušil parkovanie na jednom z mestských parkovísk, sa tak pobyt v našom meste predražil o pokutu uloženú hliadkou MsP. Na pohľad banálny priestupok totiž môže našim hendikepovaným občanom spôsobiť vážny problém.

17. apríl 2019

Vždy, keď sa mesiac prehupne do svojej druhej polovice, majú mestskí policajti o čosi viac práce. Vyplácanie sociálnych dávok totiž spúšťa lavínu nekontrolovaných nákupov, ktoré sa nezriedka končia konzumáciou alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach. A to je v našom meste zakázané. Pohľad na popíjajúcich ľudí totiž negatívne vplýva na deti a mládež, nehovoriac o tom, že alkohol je často spúšťačom ďalšej protiprávnej činnosti. Hlásenie obsluhy kamerového systému, že „pri obchodnom dome zasa pijú“ teda hliadka MsP prijala s úplnou samozrejmosťou. Nasledovalo krátke nakuknutie na obrazovku monitora a presun na tvar miesta. Dvaja muži z neďalekej obce stojaci vedľa plných nákupných tašiek práve dopili fľašu tvrdého alkoholu, keď zbadali prichádzajúcich policajtov. Na tvárach sa im okamžite usadil výraz svätcov, ale záznam z kamery jednoducho nepustil. V súvislosti so spáchaním priestupku boli obaja vyzvaní, aby preukázali svoju totožnosť a uhradili uložené blokové pokuty. Ani jeden z nich samozrejme nemal doklad totožnosti a už vôbec nemali peniaze na zaplatenie pokuty. Až keď ich policajti začali nakladať do služobného vozidla, aby ich predviedli na oddelenie za účelom zistenia ich totožnosti, sa stal zázrak a naši svätci vo vreckách objavili doklady aj hotovosť potrebnú na uhradenie pokút.

18. apríl 2019

Hneď zrána hliadka MsP počas pochôdzky zistila, že neznámy páchateľ rozbil sklenenú výplň jednej z mestských vitrín, slúžiacich na vyvesovanie oznamov. Následným šetrením a preverením záznamov v kamerovom systéme bolo zistené, že vitrínu rozbil „náš dobrý známy“. Udalosti už potom nabrali rýchly spád. Podozrivý sa k svojmu počinu priznal, vitrínu dal na svoje náklady opraviť a samozrejme ho neobíde ani uloženie blokovej pokuty.

26. apríl 2019

Recyklácia odpadu je v súčasnosti nevyhnutnosťou. Tento trend zrejme inšpiroval muža zo susednej obce, ktorý niekde ukoristil nefunkčný bojler a cestou domov ho na jednej z ulíc nášho mesta začal rozoberať, aby z neho vyťažil čo najviac kovu. Nekovové časti ,,úlovku“ vrátane izolácie pritom hádzal všade okolo seba a narobil tam taký neporiadok, že bola na miesto privolaná hliadka MsP. Na jej pokyn musel následne samozvaný „recyklátor“ znečistený priestor upratať a samozrejme neodišiel bez uloženia sankcie.

Noc múzeí a galérií 2019 sa v Kaštieli Strážky vydarila

Celoeurópske kultúrne podujatie ***Noc múzeí a galérií*** sa stalo pevnou súčasťou programu (aj) Slovenskej národnej galérie – Kaštieľa Strážky. Ten 18. mája 2019 otvoril svoje renesančné priestory pre „malých“ a „veľkých“ záujemcov, na ktorých čakal bohatý a vskutku netradičný program „od svitu do mrku“. Expozície Kaštieľa v Strážkach boli pre verejnosť prístupné v klasických otváracích hodinách (10.00 – 17.00 hod.), kde počas tradičných lektorovaných prehliadok návštevníci spoznali nielen dejiny renesančného kaštieľa a jeho jednotlivých rodov, ale aj život a dielo jedného z najvýznamnejších autorov stredoeurópskeho maliarstva, **Ladislava Mednyánszkeho (1852 – 1919)**. Netradičný a originálny program začal v poobedňajších hodinách (13.30 – 18.00 hod). V prvej fáze (13.30 – 14.30 hod.) čakal na deti tvorivý workshop *Zvuky cez ruky*, v ktorom naši najmenší návštevníci preniesli melódie prírody na obrazy Ladislava Mednyánszkeho. Rodiny s deťmi nesporne potešila ***Pieseň lesa*** (14.30 – 16.00 hod.).

Tvorivý workshop viedol Mgr. Matúš Matava, ktorý deti presvedčil, že príroda sa dá fotiť aj bez fotoaparátu. Technikou fotogramu a s pomocou kamienkov, listov či konárikov sa vytvorili krásne inscenácie. Večerný program (18.00 – 24.00 hod.) otvorila originálna prehliadka ***Zvedavé oči*** (18.00 – 19.00 hod.), ktorá návštevníkov presvedčila, že obrazy majú aj svoj vlastný život. V práve prebiehajúcom roku 2019 si pripomíname 100. výročie úmrtia Ladislava Mednyánszkeho (1852 – 1919). V tomto duchu si lektori pripravili atypickú lektorovanú prehliadku s názvom **Aj taký bol**, ktorá sa v dvoch za sebou idúcich cykloch snažila odpovedať na otázku *„Aký bol v skutočnosti Ladislav Mednyánszky?“* Odpovede našli v stále nie celkom známych spomienkach umelcovej o sedem rokov mladšej sestry Margity „Miri“ Czóbelovej, rod. Mednyánszkej.

Záver večera (22.00 hod.) patril odbornej prednáške vedúceho zbierok starého umenia Slovenskej národnej galérie, Mgr. Dušana Burana, PhD., ktorá niesla *názov* ***Kult svätej Anny v neskorom stredoveku***. V nej predstavil patrónku katolíckeho kostola v Strážkach a poukázal na rozličné legendy, ktoré sa viazali k jej životu. Celý obsah prednášky o sv. Anne zasadil prednášajúci do širokého kontextu (s príkladmi umeleckých diel od 12. storočia až po Majstra Pavla z Levoče či Leonarda da Vinciho).

Význam podujatia je jasne identifikovateľný. V prvom rade smeruje od prezentácie kultúrneho dedičstva, významu jeho záchrany, šírení informácií o kultúrnej rozmanitosti až po neformálne vzdelávanie, aktívne využívanie voľného času či propagáciu kultúrnej identity. Program podujatia ***Noci múzeí a galérií 2019*** oslovil laickú, ale aj odbornú verejnosť a v neposlednom rade presvedčil spoločnosť, že Slovenská národná galéria – Kaštieľ Strážky je viac ako len galéria.

Mgr. Lukáš Lisý
Foto: Mgr. Jarmila Grigľáková

Detský kútik

Správne riešenia nájdete na konci strany.

1. ***Vylúšti osemsmerovku.***

BUBON, GITARA, HARMONIKA, OPERA, PEDÁL, PIKOLA, POCHOD, SLÁČIK, SPEVÁK, TAKT, TANEC, TENOR

A	H	A	R	M	O	N	I	K	A
R	P	L	Á	D	E	P	Á	I	C
A	N	O	B	U	B	V	E	E	E
T	A	K	T	T	E	N	O	R	N
I	S	I	E	P	O	CH	O	D	A
G	Ň	P	S	L	Á	Č	I	K	T

Tajnička: _____

2. ***Ježko sa pozerá na dve hrušky. Obe môže získať dvoma rôznymi cestičkami. Pomôžeš mu ich nájsť?***

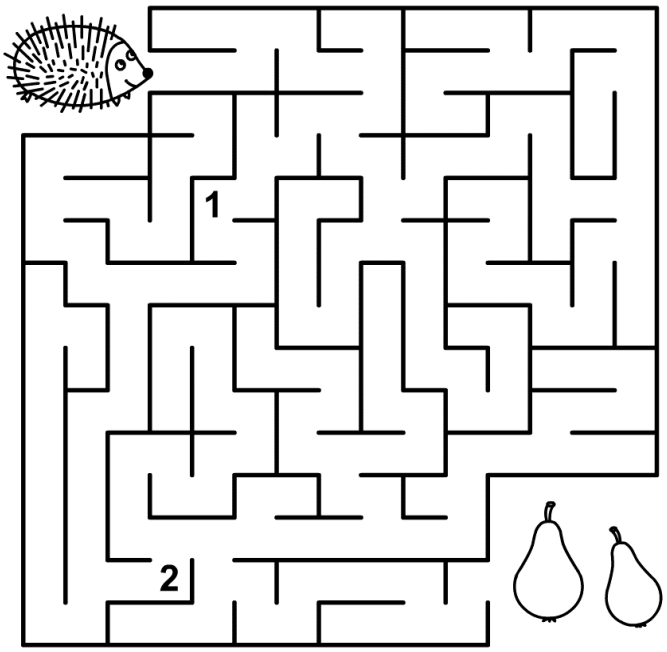

3. ***Hľadaj rozdiely v obrázkoch. Ak si ich našiel sedem, máš dobrý postreh.***

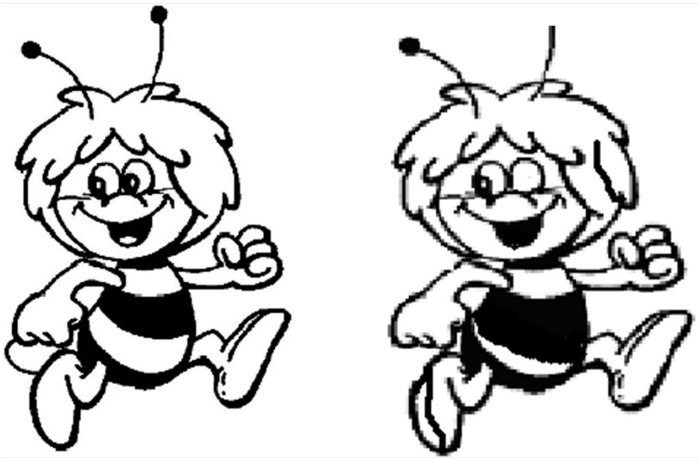

4. ***Hádanky pre bystré hlavičky.***

Má pätoro duší.
Štyri letia o dušu,
piata v kufri čuší.
Čo je to?

/ OTUA /

Čím viac z toho vyberáš,
tým je to väčšie.
Čo je to?

/ AMAJ /

Som veľmi maličká,
drží ma detská ručička.
So žiakmi sa hrávam,
Veľké kúzla stváram.
Čo je to?

/ AKZUREC /

V lete má krásny šat,
v zime sa musíš z jeho
nahoty smiať.
Čo je to?

/ MORTS /

5. ***Osemsmerovka:***

A	V	A	L	S	I	T	A	R	B
C	R	Ľ	E	M	A	R	T	I	N
I	Á	A	P	C	E	N	R	E	I
N	B	Š	Ú	C	I	A	E	Č	T
M	L	V	I	L	A	V	A	A	R
E	E	Š	A	H	Y	A	E	M	A
R	O	Ž	Ň	A	V	A	Š	L	O
K	O	L	Á	R	O	V	O	T	V

Bratislava, Levice, Šahy, Ilava, Martin, Šaľa, Kolárovo, Nitra, Tlmače, Košice, Revúca, Trnava, Kremnica, Rožňava, Vráble.

Po vyčiarknutí 15 názvov slovenských miest vám zostane 6 písmen, ktoré tvoria správnu odpoveď.

Správne riešenia: *1. dieseň 4. auto, jama, cerulka, strom 5. osemsmerovka:* ***Prešov***

Naši hokejbalisti U14 majstrami Slovenska 2019!

V nedeľu 28. apríla sa odohrali posledné zápasy aktuálneho ročníka Slovenskej hokejbalovej extraligy v kategórii U14. Hokejbalisti MŠK Spišská Belá zvíťazili v posledných troch zápasoch proti Devínskej Novej Vsi, Topoľčanom a Považskej Bystrici. Počas celého práve ukončeného ročníka extraligy naši 14-roční hokejbalisti (vrátane hokejbalistiek) nepoznali premožiteľa a v 18 zápasoch stratili len jeden bod za jednu remízu a stali sa MAJSTRAMI SLOVENSKA. Gratulujeme a ďakujeme hráčom, rodičom, trénerom i celému klubu a všetkým podporovateľom!

Slovenská hokejbalová extraliga (SHbE) U14 2018/2019 6. turnaj 28. 4. 2019 – Košice, organizátor: HK Sršne Košice

HK Sršne Košice – HBK Žochári Topoľčany ***8:3 (7:1,1:2)***
Góly: Mandelík, Makó po 2, Prišťák, Adámy, Zrník, Beluško – Candrák 2, Krchňavý

MŠK Spišská Belá – HBC Iepurii DNV ***2:1 (2:0,0:1)***
Góly: Božoň, Saxa – Tisovčík

HBC Iepurii DNV – HBK Žochári Topoľčany ***4:1 (3:0,1:1)***

Góly: Marek 2, Tisovčík, Daubner – Krchňavý

MŠK Spišská Belá – HBC DT Považská Bystrica ***4:1 (4:0,0:1)***
Góly: Heldák, Božoň, Novajovský, Saxa – Baculák

HK Sršne Košice – HBC Iepurii DNV ***3:2 (2:0,1:2)***
Góly: Adámy, Eperješi, Liščinský – Saňa, Tisovčík

MŠK Spišská Belá – HBK Žochári Topoľčany ***4:0 (1:0,3:0)***
Góly: Novajovský, Vaverčák po 2

HK Sršne Košice – HBC DT Považská Bystrica ***4:2 (2:1,2:1)***
Góly: Eperješi, Majdanič, Makó, Beluško – Baculák, Rybárik

KONEČNÁ TABUĽKA PO 6. TURNAJI

1.MŠK Spišská Belá	18	95:12	**35**
2.ŠK Rebels 91 Topoľčany	18	87:21	**27**
3.HK Sršne Košice	18	92:40	**26**
4.HBC Iepurii DNV	18	76:31	**23**
5.HBK Kometa Vrútky	18	70:60	**19**
6.HBK Žochári Topoľčany	18	57:7	**19**
7.HBK Medokýš Martin	18	57:40	**19**
8.HBC 07 Žirafa Žilina	18	28:88	**7**
9.HBC DT Považská Bystrica	18	39:89	**4**
10.HBK Iskra Banská Bystrica	18	11:194	**1**

O poradí na 5. – 7. mieste rozhodlo skóre zo vzájomných zápasov.

Belianski hokejbalisti U19 v extralige napokon tretí

Hráči Spišskej Belej v kategórii U19 v Slovenskej hokejbalovej extralige po víťaznej sérii vo štvrťfinálových zápasoch s Trebišovom odohrali semifinálové zápasy s Považskou Bystricou, pričom prehrali 2:0 na zápasy. Na záver hokejbalovej extraligy U19 sa preto umiestnili **na 3.mieste**. Hráčom i realizačnému tímu srdečne gratulujeme!

Zostava:
Dávid Bernatek, Samuel Čarnogurský, Lukáš Pisarčik, Nikolas Skokan, Maroš Vaverčák, Eduard Pitoňák, Dávid Jozef Šoltés, Dominik Miklas, Tomáš Pajer, Kristián Svitana, Lukáš Pajer, Kristián Burdíček, Denis Kuchta, Adrián Turek, Matej Kolodzej, Peter Knapik, Adrián Kubis, Denis Talár, Dávid Zadžora, Gabriel Brixi, Marek Alexovič, Sebastián Kiska, Lukáš Kubis, Radovan Hohol, Damián Pajer, Jozef Džadoň, Dávid Novajovský.

Tréner: Miroslav Burdíček

Vedúci družstva: Ján Zadžora

Chceme sa poďakovať rodičom

hráčov za pomoc pri organizovaní zápasov – predovšetkým Lucii Knapikovej, ktorá nám počas domácich zápasov robila zdravotnú sestru a následne Kamilovi Kubisovi, Samuelovi Ziburovi a samozrejme všetkým tým, ktorí nám pomáhali pri organizačnom zabezpečení zápasov počas celej sezóny 2018/2019.

Mgr. Miroslav Burdíček

Slovenská hokejbalová extraliga U19+ 2018/19

Semifinále play off

27.4. 2019 – 2. kolo play off – 1. zápasy:

BC Košice – ŠK Bukovinka Zvolen 4:3sn (1:0,2:1,0:2-0:0,1:0)
Góly: Juraško, Longauer, N. Jenčuš, rozh. nájazd Faith – Gubančok 2, Hronček
Na zápasy: 1:0

HBC DT Považská Bystrica – MŠK Spišská Belá 4:0 (2:0,1:0,1:0)
Góly: Fusko, Luhový, Déneš, Urbánek
Na zápasy: 1:0

28.4. 2019 – 2. kolo play off – 2. zápasy:

ŠK Bukovinka Zvolen – HBC Košice 0:0 (0:0,0:0,0:0)
Na zápasy: 0:1

MŠK Spišská Belá – HBC DT Považská Bystrica 0:0 (0:0,0:0,0:0)
Na zápasy: 0:1

František Stanek na Vereda Night rune v Považskej Bystrici druhý

Víkend bol opäť nabitý športovými akciami a v pohotovosti boli aj členovia tímu PretekaRYS. Nádeje sa vkladali do Františka Staneka, ktorý v sobotu 18. mája **obhajoval druhé miesto z minulého roku v kategórii M40 na 4. ročníku Vereda Night runu v Považskej Bystrici**. Trať merala 6 km a bežec z tímu PretekaRYS dosiahol čas 23:07.9.

Ako teda dopadla obhajoba striebra? Úspešne. **František Stanek** zaznamenal **opäť druhé miesto** vo svojej kategórii, keď **na víťaza stratil iba 2,2 sekundy** a pred tretím dobehol do cieľa skôr o 1,6 sekundy, čiže bolo určite postarané o napínavý záver.

Opäť gratulujeme ku skvelému umiestneniu a držíme palce v ďalších behoch.

3 pódiové umiestnenia na Spartan Race v Pezinku

Beliansky PretekaRYS tentoraz vycestoval do Pezinka, kde sa 4. až 5. mája 2019 konali preteky Spartan race. Boli to premiérové preteky pre Pezinok a druhé preteky tohto roku na Slovensku. Pretekári z nášho mesta v oboch náročných pretekoch dokázali uspieť a získali až 3 pódiové umiestnenia. **Miroslavovi Jurčovi** vyšiel sobotňajší Šprint bezchybne a umiestnil sa na vynikajúcom 2. mieste v kategórii Age Group (M25-29). **Marek Podolinský** síce v závere netrafil oštep, ale aj táto strata mu stačila na 1. miesto vo svojej kategórii Age Group (M35-39).

Nedeľňajšie preteky výrazne skomplikovalo počasie. Teplomer ukazoval 3°C, do toho fúkal vietor a celodenný dážď vytvorili pravé sparťanské podmienky, ktoré komplikovali celé preteky. **Marekovi Podolinskému** nevyšla len jedna prekážka a druhý krát po sebe sa stáva víťazom vo svojej kategórii Age group (M35-39). **Miroslav Jurčo** musel absolvovať až 4 tresty, ale aj napriek strate sa umiestnil na krásnom 8. mieste vo svojej kategórii Age Group (M25-29).

18. mája 2019 sa konali ďalšie preteky zo série Spartan race v Zakopanom. Boris Ryban súťažil v kategórii open a s časom 1:02:01 skončil na 64. mieste, celkovo obsadil 313. miesto z 1337 pretekárov. Michal Jurčo skončil s časom 48:12 na 10. mieste v kategórii Age 30-34 r. a celkovo na 77. mieste. Marekovi Podolinskému sa podarilo vybojovať v kategórii Age 35-39 r. skvelé 5. miesto s časom 49:01 a celkovo obsadil 84. miesto. Marek Podolinský v celkovom bodovaní CEU série aj napriek výsledku v Zakopanom poskočil na druhé miesto.

Všetkým pretekárom srdečne blahoželáme a držíme im palce v ďalších skvelých výkonoch a reprezentácii nášho mesta.

Belianske mažoretky úspešné aj na celoslovenskej úrovni!

Celoslovenská prehliadka módneho a moderného tanca v Žiari nad Hronom priniesla spišskobelianskym mažoretkám, ktoré pracujú pri CVČ Spišská Belá, umiestnenie na stupni víťazov! V kategórii detí od 6 do 10 rokov sa v konkurencii 10 družstiev dňa 14. mája 2019 **umiestnili na 2. mieste**. V rámci *Dňa tanca* sa predstavili súťažné tímy z celého Slovenska. Dievčatá sa tak mohli porovnávať a zistiť, že

sa oplatí na sebe pracovať, venovať hodiny a hodiny tréningu, vylaďovaniu a precizovaniu detailov choreografie pod vedením trénerky Zuzany Knapikovej, aby sa mohli zaradiť medzi tých najlepších a tešiť sa z úspechu. K pódiovému umiestneniu gratulujeme Hane Grigerovej, Laure Farkaľovej, Sofii Fudalyovej, Natálii Fudalyovej, Tímee Tetemonteovej, Viktórii Slamenej a Bianke Pitoniakovej.

Deti z materskej školy na návšteve u hasičov

Milá návšteva z našej materskej školy zavítala 17.05.2019 na hasičskú stanicu. Predseda dobrovoľných hasičov Maroš Vaverčák škôlkarom ukázal priestory hasičskej zbrojnice a porozprával im o práci hasičov - čo musia mať pri zásahoch oblečené, akú techniku používajú, ako podať prvú pomoc, ukázal im defibrilátor a ako ho použiť . Deti si vyskúšali prilby a za odmenu škôlkari nakreslili na výkres svoje zážitky. Domov si odniesli aj sladkú pozornosť s nálepkami.

Veľkonočný volejbalový turnaj zmiešaných družstiev

Dňa 27.4.2019 sa konal tradičný veľkonočný volejbalový turnaj zmiešaných družstiev *O pohár primátora mesta Spišská Belá*. Na turnaji sa zúčastnilo 5 družstiev zo Slovenska a Poľska. Okrem športových výkonov treba oceniť aj nasadenie amatérskych športovcov, priateľskú atmosféru a chuť aktívne stráviť voľný čas.

Konečné poradie družstiev:

1. Old Boys Spišská Belá
2. Muvoza Poprad
3. Gmina Ożarów - PL
4. Bela Mix Spišská Belá
5. Hobby Team Spišská Belá

Najlepší hráč turnaja:
Marcel Banczík
Najlepšia hráčka turnaja:
Ivana Krempaská-Gemzová

Beliansky majáles 2019

Máj ako symbol lásky sa staval pred domy dievčat, ktoré boli súce na vydaj. Táto, kedysi milá tradícia sa už pomaly vytráca, no mesto Spišská Belá na ňu nezabudlo a v nedeľu 19. mája dalo postaviť máj na Belianskom rybníku. Tradičné podujatie Beliansky majáles sa tak mohlo začať.

O 15.00 hodine ho otvorila viceprimátorka mesta Spišská Belá Mgr. Marta Britaňáková, ktorá zároveň uviedla aj prvých vystupujúcich, členov speváckej skupiny Goroli z Lendaku. Po tradičných goralských piesňach

prišla na pódium hudobná skupina AMOR, ktorá prítomných zabávala do večerných hodín. Na svoje si prišli aj deti, pre ktoré bol pripravený nafukovací hrad, trampolíny, jazda na poníkoch, maľovanie na tvár či tvarovacie balóniky. Zmrzlina a chladené nápoje išli na dračku, veď po dlhom období chladného a dažďivého počasia sa na Spišskú Belú konečne usmialo slniečko.

Veríme, že takéto príjemné chvíle všetci spolu strávime aj na ďalších kultúrnych a športových podujatiach, ktoré si pre vás tento rok naše mesto pripravilo.

Triedením kovových obalov šetríme prírodné zdroje

Plechovky od nápojov a drobné kovové odpady sú bežne zastúpené v rámci komunálneho odpadu, ktorý produkuje každý z nás. Nápoje a potraviny, ktoré sú do takýchto obalov balené, sa v našom živote objavujú vo veľkej miere. **Kovové obaly je potrebné triediť, aby po spracovaní mohli naďalej slúžiť**. Materiál, z ktorého sú plechovky a konzervy vyrobené, je odolný a v prípade ich vyhodenia vo voľnej prírode sa proces rozkladu odhaduje na niekoľko desiatok rokov. Napríklad hliníková plechovka sa v prírode rozloží až za 60 rokov.

Nezabúdajme, že **odpad** je **pred vyhodením do zbernej nádoby** potrebné **stlačiť**, aby sa jeho objem zmenšil na čo najmenšiu možnú mieru. Do zberných nádob nie je vhodné vhadzovať kovové obaly, ktoré sú znehodnotené od farieb, chemikálií či lepidiel, ale ani obaly, ktoré sú kombinované s iným materiálom, napríklad obaly od zubných pást.

Po vytriedení prejde kovový odpad rôznymi technológiami úpravy: strihaním, lámaním, lisovaním, drvením, briketovaním. Dotriedené **kovové odpady putujú do hút**, kde sa pretavia. To, čo v tomto odpade zostalo (napríklad zvyšky potravín), zhorí **pri teplote 1700 °C**. Preto **nie je potrebné tieto obaly dôkladne umývať**. Roztriedený a zlisovaný kov sa odváža na ďalšie spracovanie, kde dostane nový život v podobe kľúčov alebo rámov na bicykel. Šetrenie prírodných zdrojov je nezanedbateľné! Napríklad na výrobu jednej tony ocele z recyklovaných materiálov sa použije o 1,5 tony menej železnej rudy, ušetrí sa 500 kilogramov uhlia, použije sa o 40 % menej vody a o 75 % menej energie. Zníži sa znečistenie ovzdušia o 86 %, znečistenie vody sa zníži o 97 % a zníži sa i ťažobný odpad o 97 %.

V našom meste vhadzujeme **kovové obaly spolu s tetrapakmi do červených kontajnerov**.

Dávame do pozornosti zaujímavé spracovanie rozprávky Mrázik - aktualizované pre potreby osvety v oblasti triedenia odpadov, ktoré pripravilo Občianske združenie ***Trochu inak*** v spolupráci s ochotníckym divadlom ***Theatrobalans***, ktoré nájdete na internete: *Mrázik ,,Separátor".*

Materiály z KOVU – obaly zo železa majú skratku FE a číslo 40, hliník ALU číslo 41.

Pozor, u nás sa kovy zbierajú spolu s nápojovými kartónmi.

Obal zložený z viacerých rôznych materiálov, ktoré nemožno od seba ručne oddeliť, je kompozit. Označujú sa písomným znakom C/skratkou materiálu, ktorý prevažuje. C/PAP je znak nápojového kartónu.

Ak je to možné, kovové obaly treba pred vyhodením stlačiť a zmenšiť ich objem. Zmestí sa ich tak do vriec alebo kontajnerov viac.

Zo 670 vyzbieraných a recyklovaných hliníkových plechoviek môže byť jeden bicykel.

FaceClub program na JÚN 2019

Utorok 04.06
15:00 Kreatívne dielne
17.00 prezentácia-
Rumunsko stopom

Streda 05.06 15:30 Anglické hry
Štvrtok 06.06 15:30 Športové hry
Piatok 07.06 Hry na námestí

Utorok 11.06 15:30 Kreatívne dielne

Streda 19.06 15:30 Anglické hry
Štvrtok 20.06 15:30 Športové hry

Piatok 21.06 15:00 Zmrzlinovica

Utorok 25.06 15:30 Kreatívne dielne
17.00 Cestovateľský film
Bicyklom do Betlehema

Spišskobeliansky spravodaj - Občasník vydáva Mesto Spišská Belá, Petzvalova 18, Spišská Belá, IČO: 00326518. Kontaktná osoba: PhDr. Edita Svocáková. Adresa redakcie: Regionálne turistické informačné centrum, Petzvalova 17, Spišská Belá, tel.: 052 4680 505, 052 4680 520, e-mail: svocakova@spisskabela.sk. ISSN: 1339-1534. Registračné číslo: EV 3567/09, tematická skupina: A11. NEPREDAJNÉ